

VIENYBĖ

1886 • 96TH ANNIVERSARY YEAR • 1982

96 M. 13 N.

192 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

1982 M. RUGPJŪCIO [AUGUST] 31 D.

Telephone
APplegate 7-7257

50 CENTŲ

Prezidentas Reagan paskyrė Anatolijų Milūną į JAV Patariamąjį Komitetą

Baltųjų Rūmų informacija praneša, kad JAV prezidentas Reagan paskyrė Anatolijų Milūną iš Downers Grove, Illinois, į JAV Kelių Saugumo Reikalams Patariamąjį Komitetą.

Apie šį paskyrimą atskiru raštu pasveikino John Schrote, prezidentinio personalo įstaigos vicedirektorius, kartu išreiškdamas prezidento pasitenkinimą už sutikimą į šį komitetą įeiti.

Su paskyrimu į šį aukšto prestižo komitetą sveikino Amerikos Republikonų partijos vicepirmininkas Frederick K. Biebel, perduodamas savo partijos pirmininko ir centrinio partijos komiteto linkėjimus. Telefonu iš Springfield, Illinois, sveikino valstijos republikonų partijos pirmininkas Don Adams. Raštu sveikino Gordon G. Lindquist 5-ojo rajono JAV Kelių Susisiekimo Saugumo Administracijos įstaigoje administratorius, kartu pasiūlydamas savo betkokią pagalbą ir painformuodamas, jog apie šį paskyrimą Illinois gubernatoriaus įstaiga yra gavusi pranešimą ir kad gubernatoriaus taip pat bus artimame kontakte.

Anatolijus Milūnas šiuo metu yra JAV lietuvių republikonų federacijos pirmininku. Jis jau eilę metų dirba respublikonų partinėje veikloje, dalyvavo ir vadovavo eilei rinkiminių kampanijų.

Vėliausiuose rinkimuose vadovavo JAV lietuvių komitetui išrinkti prezidentą Reagan ir viceprezidentą Geroge Bush. Komitetas buvo išvystęs gan efektyvią veiklą ir rinkiminės kompanijos metu kandidato Reagan atsilankymas į lietuvių apylinkę—Marquette parke Chicagoje ir jo entuziastiškas priėmimas susilaukė viso pasaulio spaudos dėmesio.

Anatolijus Milūnas keletą kartų buvo kviestas į Baltuosius Rūmus ir turėjo progos su prezidentu Reagan asmeniškai pasikalbėti ir jo atsilankymą prisiminti.

Milūnas profesiniai dirba statybos inžinierium, toj srity virš 25 metų. Praktika daugiausia surišta su susisiekimo projektais. Nuo 1963 metų dirba tarptautiniai žinomoj inžinierijos firmoje De Leuw Cather & Co. Chicagoje, projektų manageriaus pareigose. Yra pro-

Nukelta [11 psl.

Jono Valaičio nuotr.

BALTIMORIEČIAI RUOŠIASI ŠVENTEI

JONAS VALAITIS

Siemet spalio 9 d. Baltimore, Md. lietuviai paminės didelį įvykį savo gyvenime—jie minės savo Namų šešiasdešimties metų sukaktį. Ne kiekviena lietuvių kolonija šiuo metu turi garbės ir gali tokia sukaktim pasigirti, ypač, kai etniniai persigrupavimai ir finansiniai sunkumai daugelį prislėgė.

Todėl ši sukaktis yra brangi visiems lietuviams, o Vienybei ypatingai, nes ji visada domėjosi ir savo puslapiuose skyrė vietos lietuvių kultūrinei ir socialinei veiklai.

Pasitaikė proga pravažiuoti pro Baltimore ir pamadyti tą baltimoriečių turtą. Buvau kartu su bendradarbiu woodhaveniečiu Edmundu Vaičiuliu, kurio automobiliu keliauome.

Aplankėme Lietuvių namus, 851 Hollins St. Salės reikalų vedėja Aldona Budrienė maloniai priėmė.

Lietuvių namuose suburtas visas Baltimorės lietuvių gyvenimas. Baras veikia kiekvieną dieną. Įvairių draugijų posėdžių daug. Tradicinės vėželių vakarienės penktadienių vakarais. Baltimorė yra pasaulinis jūrų vėžlių centras. Šioj salėj praeityje esu bent tuziną kartų buvęs, įvairiomis progomis kalbėjęs.

Lietuvių svetainė mini 60 metų sukaktį. Yra sudarytas minėjimui rengti komitetas, kuriam pirmininkauja Vytas Dulys.

Didžių Lietuvių namų trečiajame aukšte įrengtas lietuviškas muziejus. Laimė, visos šios nuotraukos gerai išėjo. Jos už save kalba. "Vienas paveikslas pasako daugiau už tūkstantį žodžių", kažkas kažkada, fotografijai atsiradus, pasakė...

Nukelta į 6 psl.

Prezidentas Ronald Reagan su Anatolijum Milūnu, kai jį paskyrė kelių saugumo įstaigos tarybos nariu.

SEP 20 1982
DIA 2
REI TOL

Vienybe is published twice a month by Valerie Tysliava and son Joseph N. Tysliava at 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207. Second Class postage paid at Brooklyn, N. Y. Postmaster: Send address changes to Vienybe, 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207.

Subscription per year \$10.00. By First-Class mail \$25.00.

Staff: Editor: Jonas Valaitis; Managing and Layout editor: Valerie Tysliava; Assistant: Ann Waivada; Business Manager and Photo editor: Joseph N. Tysliava.

Contributing editors and writers: Mykolas Drunga, Demie Jonaitis, Charles P. Kal, Juozas Kreivenas, Edvardas Sulaitis, Vytautas Zalatorius.

Kokie darbai mūs laukia šį rudenį?

JONAS VALAITIS

Kiekvieną vasarą ne vien pietinėse valstijose, bet ir šiaurinėse, net ir pietinėje Kanadoje karšta. Dėl to per liepos ir rugpjūčio mėnesius daug įstaigų užsidaro ir savo darbininkus paleidžia atostogų. Taip daro ir lietuviškos įstaigos bei spauda. Kas per tuodu mėnesius ir dirba, tai labai tingiai. Karščių metu ir lietuviai suruošia išvažiavimus į pajūrius, giraites, pažeres.

Bet vasara jau baigiasi. Prasideda rugsėjis, dienos atvėsta, kai kurios naktys jau ir visai vėsokos. Darbai pradeda virti. Sugrįžta atostogininkai. Draugijų vadovybės skelbia susirinkimus, pradeda galvoti, kaip pasivyti prarastą laiką ir atlikti suplanuotuosius darbus. Šaukia susirinkimus, rūpinasi įgyvendinti planus, kuriuos sugalvojo anksčiau ar beatostogaudami. Ruošiasi pramogoms po stogu: koncertams, banketams salėse. Jaunimas grįžta į mokyklas.

Prasideda mokslas ir mūsų jaunuoliams šeštadieninėse mokyklose, o kur yra aukštesniosios—ir jose. Bet bėda, didelė bėda... lituanistinėms mokykloms pradeda stigti ne mokytojų, rėmėjų, bet mokinių! Jų skaičius taip greit mažėja, kad visi susirūpinę!

Kultūriniais reikalams surinkusi ir teberinkdama aukas ir Lietuvių Bendruomenė labai susirūpino. Tiek susirūpino, kad net paskelbė duosianti premijas už atvedimą naujų mokinių į mokyklas!

Kiekvieną dieną gauname žinių, kad senosios kartos žmonės vienas po kito pasitraukia iš šio gyvenimo. Jų gretas draugijose, spaudoje, visame lietuviškame gyvenime norint nenorint reikia pasiruošti perleisti jaunajai kartai. O kur ji? Dabar dar vidurinio amžiaus pusiau jaunuoliai talkina. O rytoj? Jei rytojui neparuošime naujų vadų, naujų bendradarbių ir rėmėjų laikraščiams, radijui, parapijoms, lietuviškam gyvenimui beliks padėti kryžių. O kas atsitiks, kai vienas po kito prasidės užsidarinti lietuviški laikraščiai, radijo programos, susivienijimų ir kitų organizacijų kuopos?

Bendruomenė šiuos metus paskyrė lietuviškoms parapijoms atgaivinti. Jau perėjom pusmetį. Kiek parapijų išgelbėta? Sujudo ir dvasininkai. Cleveland, Ohio buvo sušaukę ir savo suvažiavimą. Praeityje tokiuose suvažiavimuose dalyvaudavo per šimtą, kartais dar daugiau lietuvių dvasininkų. O dabar... tedalyvavo vos apie 30...

Šiomet buvo eilė suvažiavimų. Floridoje įvyko Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 61-asis suvažiavimas. Dalyvavo 72 delegatai. 1956-aisiais metais 49-ajame Seime Detroit, Mich., dalyvavo 194 delegatai! Kur jie? Dauguma po žemele...

Tai tik Susivienijimas, kurį žinau. Kitų draugijų veikla dar menkesnė. Šiomet įvyko Tėvynės Mylėtojų Draugijos, Sandaros, Vyčių, valstiečių liaudininkų ir kitų suvažiavimai. Įvyks dar Šviesos-Santaros. Visuose suvažiavimuose pasigendama veteranų, kurių skaičius greitai mažėja. Visi laikraščiai nusiskundžia skaitytojų mažėjimu, kaip organizacijos narių skaičiaus mažėjimu.

Organizacijos priėmė eilę rezoliucijų. Ir man pačiam prie jų teko pirštą pridėti. Jos skambia gražiai. Bet... kas jas vykdys?...

Nesvarbu apie ką bekalbėtume, vistiek viso mūsų gyvenimo centre yra spauda ir radijas. Jų pagalba dar pavyksta ir drauginę veiklą palaikyti gyvą, kai kada žingsnį pažengti ir į priekį, nors gyvenimas verčia žengti atgal.

Prieš kiek laiko dr. Algirdas Budreckis spaudoje ir draugijose pradėjo kelti mintį sekančiais 1993-aisiais metais iškilmingai paminėti pirmojo laikraščio Aušros įkūrimo 100 m. sukaktį. Dabar raginimą pakartojo LBendruomenė. Nors Aušra jau seniai mirusi, bet jos idėjomis tebegyvename ir šiandien. Ypač jomis tebegyvena Vienybė, kuri jaučiasi įsipareigojusi Basanavičiaus ir Kudirkos ir kitų anų laikų tėvynainių darbus tęsti. Vienybei 1986-aisiais metais taip pat sueis 100 metų! Vienybė tebeeina, nors per retai, kai kada pavėluotai. Ar nereikėtų dabar pradėti ruošti (kaip ir Susivienijimui Lietuvių Amerikoje), kaip praktiškiau galėtume paminėti dar gyvo ir labai reikalingo laikraščio 100 m. sukaktį.

Tęsiama iš pereito-12 nr.

3.

Su 1944 metų pradžia Vilniaus krašte prasidėjo tam tikras lenkų judėjimas. Dabar po 40 metų lenkai išėvių spaudoje apie tai rašo istorijas, o lietuviškieji "istorikai" irgi mėgina čia šį tą rašyti. Didžiojoje lietuvių rašo naudodamiesi tik lenkiškais šaltiniais... Vilniaus krašte tada pasireiškia gerai organizuota lenkų akcija. Jie jau laukia sovietų grįžimo ir ligi to grįžimo siekia kraštą "apvalyti" nuo lietuvių. Kaime ir net valsčiaus mieste ly lietuvių mokytojų niekas negina. Tad naktį (o kartais net ir dieną) lenkų bandos lietuvius užpuola, apiplėšia, sumušia ir pn. Nukenčia ne tik mokytojai, bet ir kitos lietuvių žinybos. Prasidėjo nužudymų, kurių skaičius vis didėjo. Reiškia, lietuvių, bėkiet!

Iš lietuviškųjų sričių čia nebuvo jokios pagalbos. Plechavičiaus armija susimovė tarp kita ko vokiečių ir lenkų klastose.

4.

Naujoji nepriklausomoji Lietuva prasidėjo su prielaida, kad didžiausias lietuvių tautos priešas yra lenkas. Žinoma, sunku buvo geriau apie lenkus manyti, kai jie klastomis ir karine jėga pasiėmė Lietuvos sostinę ir trečdalį teritorijos, o ir dėl visos Lietuvos—nestokojo apetito!

Nebuvo populiaru nepriklausomais laikais lenkiškai kalbėti ar domėtis lenkais iš gerosios pusės. Lietuvos istorijoje buvo aiškiai nemėgstamas mūsų bendro gyvenimo su lenkais laikotarpis. Tai buvo reikalinga, nes nepriklausomai valstybei ir visuomenei reikėjo gali- mai toliau atsistumti nuo lenkų.

Dabar jau atrodo, kad tas pereinamasis laikotarpis praėjo. Dabar pas mus jau ne lenkėjimai galvoje, o prasideda supratimas, kad mus su lenkais riša keli šimtmečiai bendros istorijos ir bendro kultūrinio gyvenimo. Jau aišku, kad pas mus daug kam reikia mokėti lenkų kalbą ir pažinti lenkų kultūrą labiau, kaip bet kurios kitos tautos kultūrą. Ir tai darytina ne iš meilės lenkams, o iš meilės savajai lietuviškai praeičiai ir lietuviškajai kultūrai kurti ir pažinti. Lietuvos istorikas neįmanomas be lenkų kalbos.

5.

Tačiau šitaip susipratus, verta pasidomėti, ką apie mus galvoja lenkai. Žinoma, būtų idealu, kad ir lenkai domėtusi lietuviais kaip savarankiška tauta ir negalvotų "na Litwie", o "w Litwie". Lenkijoje, Tarybų Sąjungos patariami, lenkai lietuvių atžvilgiu laikosi labai korektiškai. Sako, kad pasitaiko tarybininkų lietuvių su lenkais pobūvių. Lenkai, sako, neva juokais užsimena: kada atiduosite mums Vilnių? Juokai juokais, bet ten, kur tarybinės letenos nesijaučia, ten lenkų dvasia tą patį apie Vilnių kalba be juokų. Štai 1966 m.

Londono leidinys "Wędrówka po ziemiach wschodnich Rzeczypospolitej", kur lenkų išėvių jaunuomenei pristatomas Vilniaus miestas ir Vilniaus kraštas. Ir kiek čia pietizmo šioms "lenkiškoms žemėms" ir kiek vilčių bei užsitikrinimo, kad Vilnius lenkų buvo ir lenkų bus!

Mūsuose didžiausias lietuvių prolenkiškas naivumas manyti būk lenkai pasikeitė, būk ateity "susitarsime". Vėpčiojimų ir net pamaldumo už lenkų nacionalizmą pas mus pasitaiko. Apie lenkus ir toliau galioja tai, ką parašė kan. Prapuolenis apie lenkų apaštalus Lietuvoje (lietuviška laida spausdinta 1918 m. New Yorke). Kas lenkų užmačių lietuvių atžvilgiu nepažįsta, tas lenkų klausimu neturėtų ir kalbėti. Kai kam iš mūsų veiksnių vieta būtų geriau ne vadovybėje, o istoriniam vaikų daržely.

Iš laišku

Gerb. p. Valaiti,
Vienybės redaktoriau:

Nuoširdžiai dekoju Jums ir leidėjai V. Tysliavenei už nuoširdų bendradarbiavimą, propaguojant Lietuvių Foto Archyvo liuksusinį 400 psl. leidinį "Ten, ekrane sužibus: Amerikos lietuvių kinematografija 1909-1979". Knyga—tarsi gyvas paminklas, pagarba senajai išėvijai. Knyga turėtų būti labai svarbi vienybiečiams, mat pirmasis Amerikos lietuvis filmuotojas juk buvo vienybietis Antanas Račiūnas.

Kaip gerai žinote, filmuotojas Kazys Motuzas daug prisideda mūsų knygai išleisti (jau spausdinama) kad kuo daugiau organizacijų prisidėtų išleidimui bent simboline auka. Tikimės kad ir New Yorke lietuviai, ypač Vienybės skaitytojai bei rėmėjai tą supras. Užtat nuoširdžiai prašau, kur tik galite, dar laiko yra, raginkite organizacijų atstovus remti mūsų pastangas. Ypač lauksime paramos iš senųjų ateivių—iš SLA, Tėvynės Mylėtojų draugijos, Sandaros, Darbininkų draugijos ir kitų. Būtų gerai ir Vyčių išjudinti.

Kitose valstijose jokių kontaktų neturiu—o kaip būtų gerai nors simboliškai išgirsti iš Pensilvanijos, Connecticut, Maine, New Jersey ir kitų valstijų!

Raimundas Lapas
921 Norwood
Melrose Park, Ill. 60160

Paryžiuje mirė
ONA BAGDONAITĖ
GREIMIENĖ,

prof. Algirdo Greimo žmona
Liūdėti liko vyras Algirdas, duktė Ada ir sesuo Clevelande, Ohio, Aldona Bagdonaitė Cesmes.

Vienybiečiai reiškia užuojautą

Neseniai L.A. susiorganizavusi Pabaltiečių laisvės lyga, vadovaujama Antanos Mažeikos, pradeda kilti į paviršių, kaip laisvinimo veiksnys. Vasario 24 Peter Hanaford.—Hanaford laisvės savininko pastangomis šios lygos atstovai gavo audienciją pas Tautinės apsaugos tarnybos Rytų Europos politikos pirm. dr. Richard Piper. Baltųjų Rūmų pareigūnai ir pabaltiečių pasimatymą su juo reikia laikyti reikšmingu įvykiu. Lietuviams pasimatyme atstovavo Algimantas Gureckas.

Kitas Pabaltijo Laisvės lygos atsiekimas—tai jos pakvietimas dalyvauti prez. Reagan sukviestoje konferencijoje kovo 10 d., kurios metu kovo 21—paskelbta Afganistano diena. Čia dalyvavo lygos pirmininkas Antanas Mažeika. Šalia Pabaltiečių laisvės lygos dalyvavo LB, VLIKO, ALTO, ir lietuvių republikonų partijos atstovai.

•••

New Yorko Laisvės savaitraštyje (1982 m. birželio 18 d.) tilpo įdomus rašinys, liečiantis Kauno jėzuitų gimnaziją (dabar A. Mickevičiaus vardo vid. mokykla), ryšium su tos gimnazijos 1938 m. abiturientų laidos suvažiavimu, įvykusiu gegužės 15 d. Kaune. Rašoma, kad iš 32 asmenų, dabar Lietuvoje tebegyvena tik 9. Kai kurie yra mirę Lietuvoje ar išeivijoje, o kiti—užsienyje tebegyvena. Iš išeivijoje mirusių minimas rašytojas J. Kaupas. Rašoma, kad tada prancūzų kalbą dėstė "dabar JAV gyvenantis rašytojas A. Vaičiulaitis".

Šių metų suvažiavimas sutraukė tik 4 abiturientus ir pora mokytojų. "Kitais metais, kada švęsime baigimo 45-eti, ji pravesime mūsų buvusioje gimnazijoje, dalyvaujant mokytojams ir mokiniams. Tada ir nuotrauką padarysime",—rašo jėzuitų gimnazijos abiturientas, dabar žurnalistas V. Gulmanas.

V. Gulmanas rašo ir apie jėzuitų gimnaziją bendrai. Jis pažymi: Mokslas buvo pastatytas gana tvirtai. Daug dėmesio buvo skiriama muzikai. Gimnazija turėjo mažo sąstato simfoninį orkestrą, chorą... Patys jėzuitai buvo taip pat išsilavinę, geri pedagogai, ypač psichologai."

Kitoje vietoje sakoma: "Greta ministrų, direktorių sūnų mokėsi tarnautojų vaikai, bet kokio tai antagonizmo neįtardė vienas kitam". Atrodo, kad straipsnio autorius antagonizmo neįtardė ir šiandien kitur gyvenančius ir kitaip galvojančius buvusius jėzuitų gimnazijos mokiniams bei mokytojams. O tai jau didelis nuopelnas—nežinia ar jėzuitų gimnazijos ar bendro žmogaus kultūros aukšto lygio?

* * *

Anglijos leidykla Pergamon Press neseniai išleido Lietuvos Mokslų akademijos viceprezidento ir Puslaidininkų fizikos instituto direktoriaus J. Požėlos veikalą "Plazma ir srovės nestabilumai puslaidininkuose". JAV netrukus bus išleisti kito Akademijos viceprezidento, šiluminės fizikos specialisto, A. Žukausko mokslo veikalai. J. Avyžiaus romanas "Sodybų

Vienybė, 1982 m. rugpjūčio 31 d.

tuštėjimo metas" išleistas beveik visose taip vadinamose Europos socialistinėse šalyse, o taip pat ir anglų bei kitomis kalbomis.

* * *

Išeivijoje mūsų tautiečiams jau pritrūko humoro ir beveik niekas tokio žanro knygų nerašo. Paskatinimui mūsų "linksmosios gyslės" atstovų Chicagos Margutis sugalvojo surengti feljetono konkursą, kuris gal kiek įšjudins mūsų humoristus (jeigu tokių yra).

Buvo miela iš Lietuvos gauti pačią naujausią humoro knygelę, pavadintą "Čia priejo Kindziulis". Pats Kindziulis yra lietuviškasis humoristinis personažas, per kurį linksmi juokiamasi iš žmonių ydų ir silpnųjų.

Žinoma, humoras daugiau ar mažiau yra universalus dalykas ir daugelyje šalių maždaug vienodai juokiamasi.

Štai, pažiūrėkime į kelis Kindziulio šedevrus:

— Gal žinai, kodėl direktorius, priimdamas į darbą, domėjosi ar aš vedęs?

— Hmm.

Čia priejo Kindziulis ir tarė:

— Mat vedę vyrai niekada neskuaba namo.

* * *

Vyras skundžiasi draugui:

— Mano žmona visai neturi skonio! Čia priejo Kindziulis ir tarė:

— Pažvelgus į patį, atrodo, nesumelavote...

* * *

O pabaigai dar viena Kindziulio išmintis.

Vienas oratorius savo draugų ratelyje karštai kalbėjo:

— Nelaimingas pasaulis! Tarp dešimties žmonių jūs rasite devynis kvailus ir vieną dykaduonį.

Čia priejo Kindziulis ir paklausė:

— O kokiai kategorijai priklausote Jūs pats?

* * *

"Kokie lietuvių bei lietuvininkų uždaviniai?—toku vardu Chicagoje, 1937 metais buvo išleista nedidelė knygelė, parašyta Visuomio-Domo Šidlausko. Čia autorius nurodo kaip reikia geram lietuviui išeivijoje elgtis. Nežiurint, jog ta knygelė jau 45 metų senumo, ji savo aktualumo nenustojo.

Skyriuje—Kas daryti šeimose, autorius išskaičiuoja 12 įsakymų, kurių bent dalį čia pakartojame:

Nevesti svetimtaučių (netekėti už svetimtaučio), o kitais atvejais raštiškai statyti sąlygą, kad šeimoj šnekėtis lietuviškai.

Mokyti vaikus lietuviškai dainuoti, žaisti, šokti; turėti lietuviškų plokštelių, gaidų.

Vaikams tepasakoti tik gerus dalykus apie Lietuvą ir lietuvius; skaityti jiems lietuviškų dalykėlių.

Mokinti vaikus lietuviškai skaityti, rašyti.

Rengti lietuviškus vaikų darželius ir leisti į juos vaikus.

Vedžioti vaikus į lietuviškas paskaitas, vakarėlius, spektaklius, parodas, judžius.

Susirašinėti su gyvenančiais Lietuvoje gentimis, draugais, bendrais.

Siuntinėti jaunuolius Lietuvon su ekskursijomis ir mokyti.

Vasaros atostogos ir poilsis jau baigiasi. Jaunimui artėja nauji mokslo metai. Pradėkime juos pilnai pasiruošę. Laiku suraskime mokyklų vedėjus ir sudarykime mokytojų kadrus. Užsakykime vadovėlius ir kitas reikalingas mokslo priemones. Tai nesunkiai atliekami techniškai darbai.

Visu svarbiausia, branginkime ir įvertinkime liuanistines mokyklas, nes per jas mes savo vaikučiuose skiepijame meilę Lietuvai ir lietuvių kalbai. Jie ateityje ne mūsų tautos fakelą! Remkime šeštadienines mokyklas ne tik moraliai, bet ir finansiniai. Stenkimės, kad visi mokyklų suolai būtų užpildyti, kad neliktų nė vieno lietuvių berniuko, ar mergaitės nelankančių tų mokyklų. Tai mūsų visų šventa pareiga: organizacijų, ypač PLB vadovų, tėvų komitetų, mokytojų, klebonų, redaktorių, lietuviškų organizacijų, radijo valandėlių vedėjų sporto klubų, Jaunimo Sąjungos, tėvų bei visų pavienių lietuvių. Tikime, kad mūsų visų bendromis pastangomis mokinių skaičius šeštadieninėse mokyklose galima padidinti.

Skambinkime varpais, tarsi tautą šaukdami sukilimui! Belskimės į visų tų lietuvių tėvų duris, kurių vaikai dar nelanko šeštadieninių mokyklų! Priimkime juos išskėstomis rankomis ir su meile.

Atminkime, kad vien švietimui mokyklų patalpos ir mokytojai dar nesudaro lietuviškos mokyklos. Mokykloms reiks mokinių!

Ta pačia proga lietuvių pareiga paremti lietuviškąsias mokyklas ir finansiniai. Rugsėjo mėnuo yra JAV Lietuvių Bendruomenės mėnuo, kurio metu visos surinktos aukos, prie jų prijungus Lietuvių Fondo paramą, bus iki vieno cento išdalintos tiesiogiai šeštadieninių mokyklų paramai. Tavo auka šiuo metu yra ne mažiau svarbi už auką Vasario 16-osios proga, nes

Puošti namus Lietuvos vaizdais (paveikslais, atvirukais), lietuviškojo meno kūriniams.

Bendrose lietuvių elgesio taisyklėse autorius štai ką nurodo—laikyti sau didele garbe būti lietuviu ir kelti aikštėn:) lietuvininkų rasės pirmenybę pasaulyje, b) lietuvių gabumus ir būdo gerąsias savybes.

o o o

Tuo tarpu, kai dramos aktorius Vitalis Žukauskas diskutuoja su Draugo bendradarbiu Petru Matekūnu dėl dramos grupių skaičiaus New Yorke ir apylinkėse, redakcijai vienas bendradarbis rašo, kad nei vienas, nei kitas nepaminėjo Great Necke 1953 m. pradėjusios veikti teatralų mėgėjų grupės, kuri pastatė du S. Lauciaus veikalus—"Paslaptingoje zonoje" ir "Taikos kaulė".

Šioje grupėje dalyvavo apie dešimt asmenų, jų tarpe R. Pundzius, Liucija Tomkutė-Alinskienė, Jakas, Ciplijauskaitė, Danutė Alilionienė ir kt. Režisierium buvo Kęstutis Miklas. Vaidinimai vykdavo Kasmočiaus salėje. Gt. Necko amerikiečių laikraštis keliais atvejais buvo net recenzijas parašęs.

jei mes neturėsime lietuviškai kalbančio, rašančio ir galvojančio jaunimo, nebeliks nei mūsų laisvinimo veiksmų, nei lietuviškų parapijų, lietuviškų laikraščių, žurnalų, radijo valandėlių, nei lietuviško kultūrinio gyvenimo.

Mokykloms aukas siūsti PLB vicepirm. Alfonsas Vėlavičius, 11319 Ventura Dr., Warren, MI 48093.

Vytautas Kutkus
JAV LB Krašto valdybos
pirmininkas

Konkursas lietuvių mokinių skaičiui padidinti

JAV Lietuvių Bendruomenės valdyba rugpjūčio 21 d., labai susirūpinusi svarstė mokinių skaičiaus mažėjimą lietuvių šeštadieninėse mokyklose. Aptarė galimas priemones padėčiai gerinti, dėl to skelbia konkursą mokinių skaičiui padidinti, vadovaujantis šiomis gairėmis:

1. Šių 1982/3 mokslo metų mokinių skaičius bus palyginamas su pereinamųjų mokslo metų mokinių skaičiumi.

2. Už kiekvieną padidintą mokinių šeštadieninė mokykla gaus 3 taškus.

3. Už kiekvieną padidintą mokinių skaičiaus procentą mokykla gauna 1 tašką.

4. Trys daugiausia taškų surinkusios mokyklos gauna premijas:

- a) pirmoji—\$500
- b) antroji—\$300
- c) trečioji—\$200

5. Be to skiriamos trys asmeniškų premijos:

a) pirmoji — daugiausia savo draugus, kurie dar nelankė šeštadieninės mokyklos, atvedęs mokinių gauna \$100

- b) antrasis—\$75
- c) trečiasis—\$50

6. Konkursas baigiasi 1982 m. rugsėjo 30 d.

7. Mokyklų vedėjai iki 1982 m. spalio 10 d. pasiunčia duomenis JAV LB Švietimo tarybos pirminko adresu:

Juozas Plačas
3206 W. 65 Place
Chicago, IL 60629
(312) 476-5381

8. Pasiremiant nusiūstaisiais duomenimis bus skiriamos premijos dar šios JAV LB Krašto valdybos kadencijos metu.

Vytautas Kutkus
JAV LB Krašto valdybos
pirmininkas

Juozas Plačas
JAV LB Švietimo Tarybos
Pirmininkas

Lituanistikos Katedrai aukas kai kurie asmenys išdalina mėnesiniais mokėjimais. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fundacija jau yra gavusi nemažai aukų Katedros steigimui, tačiau jų reikia dar daug daugiau.

PLB Valdyba savo posėdyje rugpjūčio 4 d. nutarė skelbti 1983 metus "Aušros" metais.

LIETUVIAI AMERIKOJE IR PASAULYJE

TORONTO, ONT.

NAUJAS DAKTARAS

Vilniečio veikėjo Broniaus ir Primos Saplių sūnus Ramūnas šiemet Toronto universitete baigė medicinos mokslus, įgydamas medicinos daktaro laipsnį.

Ramūnas gimė Toronte 1956 m. Baigęs St. Michaels High school, ketverius metus studijavo Toronto universitete ir gavo mokslo bakalaurą. Tuojau to paties universiteto medicinos fakultete pradėjo studijas daktaro laipsniui.

Dabar jis atlieka stažą Toronto Western ligoninėje. Jis yra baigęs Maironio šeštadienį mokyklą, liuanistinius kursus, ilgametis "Gintaro" ansamblio šokėjas, skautas, sportininkas. Sukūrė šeimą su Silvija Zenkevičiūte. Jo brolis Linas yra baigęs tą patį universitetą ir gavęs architekto diplomą.

Toronte šią vasarą surengtame karavane dalyvavo 44 tautybės. Trečią vietą už gražiausią vidaus įrengimą laimėjo lietuvių paviljonas Vilnius, įrengtas Prisikėlimo parapijos salėse. Pirmą premiją laimėjo latvių Ryga, antrą—japonų Tokio.

Dail. Raimundas Rickevičius iš Kanados su savo kūriniais išvyksta į Paryžių. Jo darbų paroda bus surengta dail. Vytauto Kasiulio Royale galerijoje Paryžiuje.

IŠ 69-OJO LIETUVOS VYČIŲ SEIMO

Lietuvos Vyčių 69-asis seimas, rugpjūčio 5-8 Cleveland, Ohio šiame mieste jau 3-čią kartą. L. Vyčių delegatai iš 35 senjorų ir 10 junjorų kuopų.

Suvažiavimą Harley viešbutyje sveikino prez. Ronald Reagan, Clevelando vysk. A. Pilla, vysk. V. Brizgys, Lietuvos atstovas dr. St. Bačkis, lietuvių veiksniai ir daugelis organizacijų.

Atidarymo pamaldas laikė vysk. Vincentas Brizgys.—Clevelando ordinaras vysk. Anthony Pilla.

Vyčių seimo studijinė daly buvo svarstomi lietuviškų parapijų reikalai, savos organizacijos patobulinimas, arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos pagreitinimas, Sv. Kazimiero metai ir neteisingi

MONTREALIEČIAI LIETUVIAI SUSISIEKIMO POSTUOSE

Amerikos Lietuvių Taryba renka duomenis apie lietuvius, dirbančius kitataučių spaudoje, radijuje, televizijoje.

Iš Kanados gautas pranešimas, kad Montrealyje Aloyzas Stankevičius (Alain Stanke) yra leidyklos Les Editions Internationales Alain Stanke Ltee. Jos skyriai yra New Yorke ir Paryžiuje. Jis taip pat jau 15 metų su interview dalyvauja Kanados radijo "Musique des Nations" programoje bei televizijos programoje "Venez donc chez moi" (10 kanalas CFTM). Taip pat bendradarbiauja Paryžiaus Figaro žurnale.

Kitas lietuvis Montrealyje—Bruno Bulota—yra knygų leidyklos "Les Editions La Presse" direktorius.

Kun. dr. Feliksas Jucevičius, Montrelio Sv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas išvyksta į Romą naujoms pareigoms. Jis Montrealyje parapijoje klebonavo 22 m. Rugpjūčio 15 d. parapijos komitetas surengė jam išleistuves. Klebono pareigas perims kun. Stasys Šileika, salezietis iki šiol buvęs Hamiltono, Ont. Aušros Vartų parapijoje asistentu.

žydų ir bolševikų kaltinimai lietuviams.

Meninę dalį atliko Vyrų kvartetas, vadovaujamas Ryto Babicko, ir sol. Irena Grigaliūnaitė. Bankete programą atliko skautų Budėk oktetas.

Išrinkta nauja Centro valdyba: pirm. Loreta Stukienė, I vicepirm. jaunimo reik. Eleonore Sluzas, II vicepirm. Elzė Kozminsky—valdybos ryšiams, Frank Petrauskas—seimo reik., Nancy Mir—sekr.

Simpoziumui vadovavo pirmininkė Loreta Stukienė.

Suvažiavimas baigtas iškilmingomis pamaldomis Dievo Motinos bažnyčioje. Pamaldas laikė ir pamokslą sakė kun. Gediminas Kijauskas.

Buvęs gimnazijos dir. Jonas Kavaliūnas atsisveikina: kairėje—naujasis direktorius A. Smitas, dešinėje—vysk. A. Deksnys.

Naujas Vasario 16 gimnazijos direktorius

Naujuosius mokslo metus Vasario 16 gimnazija pradeda su nauju direktorium Andriumi Šmitu. Prieš tai dvejuš metus direktoriavo chigagietis Jonas Kavaliūnas, kuriam mokslo metu pabaigos išvakarėse—liepos 1 d. buvo surengtos išleistuvės. Jose dalyvavo Vakarų Europos lietuvių vyskupas Antanas Deksnys, gimnazijos kuratorijos pirmininkas kun. Alfonsas Bernatonis, gimnazijos mokytojai, mokiniai ir apylinkės lietuvių.

Po vakarienes buvo kalbos. Kavaliūnui ir jo žmonai išteikta prisiminimo dovanų. Kalbėjo kun. A. Bernatonis, Vokietijos LB krašto valdybos vicepirm. Zivilė Vilčinskaitė—Grodbergienė, evangelikų vardu kun. Fr. Škėrys, katalikų—kun. J. Dėdinas, vysk. A. Deksnys, naujasis direktorius A. Šmitas, E. Lucienė, K. Baronas ir kt.

Kavaliūnui teko paskutinis žodis. Jis dėkojo visiems už jam pareikštus gražius linkėjimus ir už talką, jam dirbant gimnazijoje.

Užbaigta Maironio giesmė "Lietuva brangi". Kavaliūnai sugrįžta į Čicagą, kurios lietuvių tarpe jie žadėjo dirbuotis, organizuojant finansinę ir moralinę paramą gimnazijai.

CLEVELAND, OHIO

TAUTŲ ŠVENTĖJE LIETUVIAI LAIMĖJO I VIETĄ

Cia rugpjūčio 4-8 dienomis įvyko E. 185-osios gatvės festivalis. Šioje miesto dalyje yra daugiausia gyvenančių lietuvių. Per tas dienas festivalį lankė tūkstančių tūkstančiai žmonių. Daugiausia nusipirko įvairių parduodamų ir išparduodamų daiktų.

Vakarais grojant geriems orkestrams žmonės šoko ir dainavo.

Iš Bostono atvyko Gintaras Karosas, Baltic, Inc. į festivalį ir pastatė gražiausią paviljoną—Lietuvišką Bakužę.

Publika tokiam festivalyje, tačiau renkasi daugiausia—nusipirkti suvenyrų—menkniekių.

Lietuviškoj Bakužėj buvo tikrai gražių meniškų daiktų, Bet liudžiai ne visi lietuviški gaminiai prieinami. Kai kurie lietuvių Bakužės "nepastebėjo", o mieliau stėjo prie lietuviškų dešrų su kopūstais...

Vieną vakarą buvo ir kanklių orkestro koncertas. Užbaigimui įvyko paradas. Važiavo Clevelando ir Euclid miesto merai ir įvairūs miestų pareigūnai.

Tautybės turėjo savo vežimus—flotus. Buvo iš Petro Rimšos originalo V. Maziello paruošta Vargo mokykla. Ji ir festivalyje laimėjo pirmąją vietą!

Bravo lietuviams, kurie tuose festivaliuose jau antri metai laimi vis pirmąsias vietas.

Lietuvių renginiui organizavo ir vadovavo Clevelando Lietuvių Klubas. V. Bacevičius

Lietuvių Vyčių 69-ojo Seimo garbingi svečiai: Iš k. į deš. I. Laučkienė, kun. G. Kijauskas, s. j., vysk. V. Brizgys, Clevelando Doc. vysk. Anthony Pilla, L. Stukienė, I. J. Laučka ir A. Senkus. Bacevičiaus nuotr.

LIETUVIAI CHICAGOJE

PAGERBĖ JURGĮ JANUŠAITĮ

Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininkas Jurgis Janušaitis populiarus. Į jo pagerbimą, 70 m. sukakties minėjimą, rugpjūčio 7 suvažiavo Tautinių namų salė—apie 250 žmonių. Pagerbimą organizavo komitetas: pirm. V. Momkus, nariai: A. Pužauskas, St. Džiugas, Br. Juodelis, V. Kasniūnas, Z. Moliejus, P. Petrutis. Jubiliatą su žmona Veronika sutiko B. Pakšto orkestras maršu.

Minėjimą atidarė komiteto pirmininkas V. Momkus, iškeldamas, kad jubiliatas plunksna, darbu uoliai veikia Lietuvos labui. V. Kasniūnas pakviestas vakarui vadovauti.

Kalbėjo redaktorius Algirdas Pužauskas.

Meninėje programoje solistė Margarita Momkienė, fortepijonu palydint komp. A. Jurgučiu, padainavo L. Šimučio dainą: „Ir trokšdavau būti dainius“ (kompozicija dr. L. Šimučio) skambėjo daina „Mano sieloj šiandien šventė“.

Invokaciją atliko kun. J. Šarauskas. Dalyvavo iš Los Angeles

dukra Danguolė su dukraite Valesa, dukra Rasa su vyru Beniu Skvirbliu, jubilato sesuo Pranė Ivanauskienė su sūnumis Albertu ir dukterimi Alekniene su vyru. Iš Floridos buvo atvykę Birutė ir Vacys Dženkauskai. Svečių buvo iš toli atvykusių: Skirgaila bei Rinkūnas iš Kanados. Gen. konsulė J. Daužvardienė linkėjo, kad jubilato plunksna nerūdytų, kad neišsikeltų į Floridą.

Seimos vardu sveikino dukraitė Venesa.

Tarp daugelio sveikinimų buvo Vytauto Zalatoriaus, Vainiūnų iš Floridos, SLA prez. P. P. Dargio. J. Janušaitis nuoširdžiai padėkojo.

Janušaitis yra gimęs 1912 m. rugpjūčio 4 d. Džiugonių kaime, Šeduvos valsčiuje, Panevėžio apskrity.

Baigė Kaišiadorių vidurinę mokyklą 1929 m., suaugusių gimnaziją Kaune. Baigęs pašto kursus 1930 m., tarnavo Kauno, Šilutės paštuose. 1939 m. buvo Valkininkų pašto viršininku, 1940-1941—Pašto valdyboje. Laikraščiams rašo nuo 1927.

DAINUOS L. ŠUKYTĖ

JAV Lietuvių Fondas, minėdamas savo veiklos dvidešimtmetį, rugsėjo 18, šeštadienį, 7 v. .v., Marijos gimnazijos salėje Chicagoje rengia Bavarijos operos solistės Lilijos Šukytės, lyrinio soprano, koncertą. Viešnia iš Muencheno koncertui paskyrė vienintelį laisvą savaitgalį. Akompaniatorium pasirinko talentingą pianistą Antaną Smetoną iš Cleveland, Ohio.

Dr. Stasys Goštautas, Westwood, Mass., anglų kalboje leidžiamo Lithuanian-American newsletter Bridges redaktorius, buvo atvykęs į Chicagą.

Chicagos ir apylinkių liudininkų metinis narių susirinkimas įvyks spalio 17 d. 11 val. Sandaros patalpose, 840 West 33rd St.

Juratė Tautvilaitė atliks meninę programą Cicero šaulių baliuje rugsėjo 25 d. šaulių namuose.

Gyvenimo kelias—tai ALTo Cice-ro skyriaus sekretoriaus Stepo Paulausko parašyti atsiminimai, kuriuose jis aprašo, kaip rusai tvarkė Lietuvos policiją ir lietuvių areštus, kai 1940 metais raudonoji armija okupavo Lietuvą. Aprašyti lietuvių vargai patekus į Belgijos anglų kasyklas. Knygutė 70 psl., iliustruota.

Amerikos Legiono Dariaus-Girėno posto Nr. 271 50 metų sukakties banketas įvyks š. m. spalio 8 d., penktadienį Mayfield salėje, 6072 S. Archer Ave., Chicagoj. Pradžia 6 val., vak. Šio banketo pirmininkas yra John Paukštis. Rezervacijoms galima jam paskambinti tel. 523-0546.

Vienybė, 1982 m. rugpjūčio 31 d.

KUN. DR. J. PRUNSKIO SUKAKTIS

Eilės organizacijų iniciatyva susaukti lietuvių organizacijų atstovai ir sudarytas organizacijų komitetas kun. dr. Juozo Prunskio 75 metų amžiaus, 50 metų žurnalistinio darbo ir 50 metų kunigystės minėjimui ruošti.

Minėjimas bus spalio 10 d., sekmadienį. Iškilmingos šv. Mišios bus 2 val. Jėzuitų koplyčioje, 3 val. p. p. akademija. Jaunimo centro salėje. Pagrindinis kalbėtojas prof. dr. J. Genys iš Washingtono. Sukaktuvininko sveikinimai žodžiu ir raštu, sukaktuvininko žodis. Po trumpos pertraukos bus solistų D. Stankaitytės ir A. Brazio koncertas. Užkandžiai žemutinėje salėje. Bus ir kun. J. Prunskio parašytų knygų paroda.

Prie minėjimo rengimo prisidėjo keliolika organizacijų—Darbo Komiteto pirmininku išrinktas K. Milkovaitis.

Valentinas Saladžius, Miami Beach, Fla., buvo Chicagoj. Lankė savo gimines, draugus ir pažįstamus. V. Saladžius pedagogas, visuomenininkas, blaivybės puoselėtojas. Gyvendamas Lietuvoj buvo Lietuvių Blaivybės sąjungos narys, artimas bendradarbis Blaivybės ir Sveikata, kurią redagavo dr. J. Bagdonas.

Iš Šv. Kryžiaus ligoninės, įgai dirbę, šiuo metu tapo pensininkai buvę tarnautojai: Marcella Anuzas, Stasė Miliauskienė, Jim Staszak, Marcella Sterbis ir Katie Wojcik. Jie uoliai darbu užsitarnavę ligoninės personalo pagarbos. R. LB-nė rengia tautos dainiaus Maironio gimimo-mirties sukakčių minėjimą rugsėjo 19 d. Tautiniuose namuose.

DIDELĖ ŠVENTĖ

1983 m. birželio 25-liepos 4 dienomis Chicagoje įvyks Antrosios Pasaulio Lietuvių Dienos. Šių dienų metu vyks šeštasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas, šeštoji JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventė, antrosios Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės, įvairūs kultūriniai renginiai, bus pakartojama I Lituani opera, ir prasidės penktasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas. Visų šių dienų organizavimo darbą tvarko tam tikslui komitetas, kuriam vadovauja dr. Antanas Razma.

Į Dainų Šventę kviečiami viso pasaulio lietuvių chorai. Nori šventėje dalyvauti turi skubiai registruotis pas šventės rengimo komiteto pirmininką Vaelovą Momkų, 3222 S. 66th Place, Chicago, IL 60629, U. S. A. Paraginkite savo chorus ir jiems patalkininkaukite į Dainų Šventę vykti.

Sporto Žaidynės nesiribos vien tik sporto klubų atstovavimu, į jas kviečiami visi lietuviai sportininkai. Dalyvių registraciją vykdo žaidynėms rengti komiteto vicepirmininkas Rimantas Dirvonis, 8913 S. Leavitt Ave., Chicago, IL 60620, U. S. A.

Visais Pasaulio Lietuvių Dienų reikalais prašoma kreiptis į PLB būstinę, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, U. S. A.

Pasaulio Lietuvių Dienų metu susirinks ir PLB Seimas. Jis prasidės birželio 27 d., baigsis birželio 31 d. Jame bus PLB valdybos, kraštų pranešimai, ateities veiklos gairių nustatymas ir naujų PLB organų rinkimas.

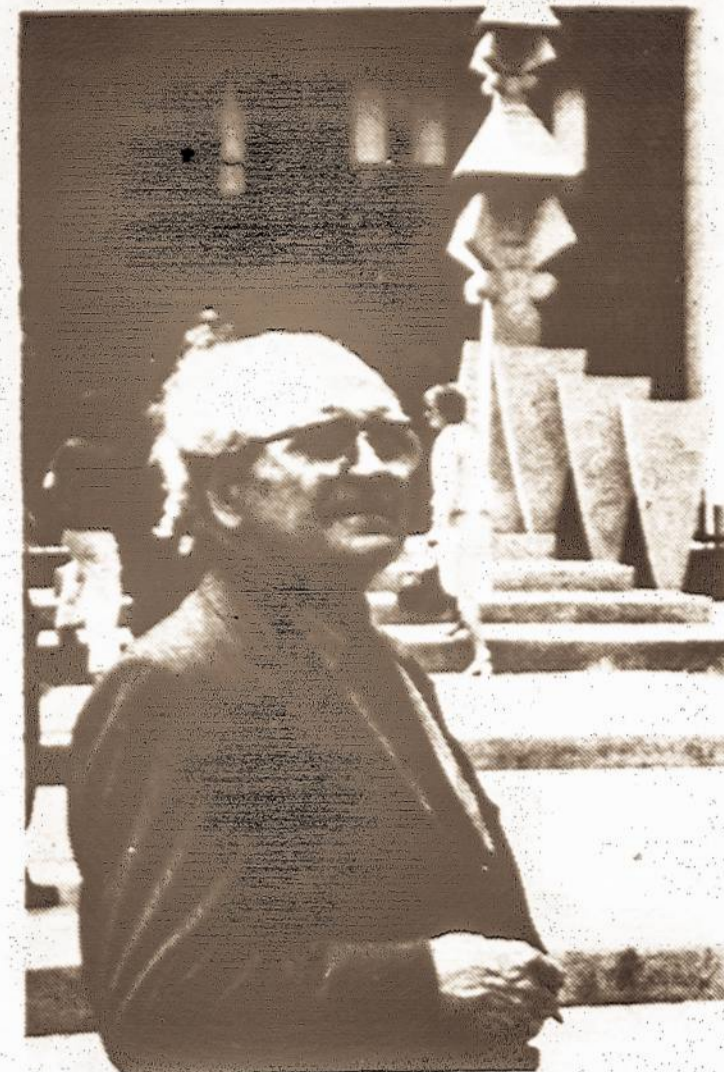
Seimą sudaro rinkti atstovai, LB kraštų valdybų pirmininkai, Jaunimo Sąjungų pirmininkai ir PLB valdybos nariai. PLB Seimo rengimo komitetui vadovauja dr. Petras Kisieličius.

Visų kraštų vadovybės prašomos PLB valdybai pranešti savo atstovų pavardes ir adresus ligi 1982 m. rugsėjo mėnesio pabaigos.

Pasaulio Lietuvių Dienų leidinyje bus įdėti visų kraštų veiklos pranešimai. Šiuo darbu, redagavimu rūpinasi Romas Kasparas, 1600 S. Joyce, Apt. 1609, Arlington, VA 22202, U. S. A. Pranešimai turi būti jam pasiųsti ligi 1982 m. lapkričio 1 d.

Kiekvienais metais visi kraštai 15% savo surinktų solidarumo įnašų siunčia PLB valdybai. Prašo kraštus, kurie dar už šiuos metus nėra atlikę pareigos, nedelsiant su PLB valdyba atsiskaityti. Kiekviena įplauka palengvina PLB valdybos darbą, nes išlaidos ir reikalavimai dideli, o mūsų visuomenės dosnumas PLB darbams dažnai prilįgsta našlės skatikui.

Šiuo laiku pravedamas V-ojo PLB Seimo korespondencinis posėdis, kuriame atstovai turi pasakyti dėl kai kurių PLB Konstitucijos pakeitimų. Jei jame nedalyvaus kvorumas posėdis nebus galiojantis. Todėl svarbu, kad visi Seimo atstovai atliktų savo pareigą ir pabalsuotų už siūlomus pakeitimus.

Jonas Kiznis, Vienybės bendradarbis buvęs Kauno Aušros gimnazijos mokinys, šios gimnazijos mokinių ir mokytojų suvažiavimo proga Jaunimo Centro sodelyje Chicagoje.

Ed. Sulaičio nuotr.

Jersey City, N. J. Etninių grupių festivalis įvyks rugsėjo 11 ir 12, šeštadienį ir sekmadienį, Liberty parke. Abi dienas festivalis veiks nuo 11 val. ryto iki 6 val. vak., o meninės programos bus atliekamos nuo 12 val. iki 5 val. p. p. Geram orui esant, tautybių pasirodymai vyks lauke, o lietuvių lyjant—salėj.

Lietuvių pasirodyme dalyvauja tautinių šokių grupė Liepsna, kuriai vadovauja Rūta Mickūnienė. Ši grupė spalio 30 d. ruošiasi minėti savo dešimties metų veiklos sukaktį.

Tarp kitų šios grupės pasirodymų ji šoko tautinius šokius ir Pennsylvania lietuvių dienoj rugpj. 15 Lakewood parke. Su tautodailės darbais atstovaus Liepsnos grupės šokėja ir akordeonistė Emilija Skruodytė ir savo tautiniais darbais įvairiomis progomis dalyvaujanti Anna Klem.

Lietuvių pasirodymas vyks šeštadienį, rugsėjo 11, tarp 12 ir 5 val. p. p. Tą dieną apie 2 val. p. p. festivalį aplankys N. J. gubernatorius Thomas Howard Kean.

Į festivalį įėjimas laisvas. Automobiliams pastatyti yra vietos. Vykti į festivalį geriausia N. J. Turnpike, Exit 14 B, o iš ten kelias į Liberty Park bus pažymėtas ženkais.

Festivalio dienomis nuo festivalio vietos kursuos ir keltai į Laisvės statulą ir į Ellis saloj ruošiamą įvairių tautybių muziejų.

Daina Kamantaitė ir Saulius Čyvas planuoja savo vestuves spalio 30 d. Chicagoje. Abu lankė lituanistines mokyklas, reikišėsi sporte, stovyklavo. Dalyvavo lietuvių jaunimo veikloje. Saulius turi magistro laipsnį, dirba Dallas, Texas. Jis yra Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungos vicepirmininkas. Daina lankė Vasario 16-osios gimnaziją, dabar studijuoja Illinois universitete Chicagoje.

Algimanto Mackaus Knygų leidimo fondas tik ką išleido Antano Gustaičio eleginių satyrų poezijos knyga „Ko liūdi, putinėli“. Netrukus pasirodys ir kita leidyklos išleista knyga—„Iechoko Mero romanai“ Sara“.

BALTIMORIEČIAI

Atkelta iš 1 psl.

Lietuvių salės vadovybę sudaro senosios ir naujosios kartos lietuviai: pirmininkas Balys Brasauskas, vicep. Ona Lekevičienė, izdininkas Irenijus Krasauskas, fin. sekr. Algis Veliuona, sekr. Vitas Brasauskas.

Revizijos komisijoje: Vitas Eringis, Alb. Pascus, Vytautas Banys, Alg. Paplonskis, Alf. Adomaitis.

Verslo vedėja: Aldona Budrienė.
Salės telefonas: 685-5787.

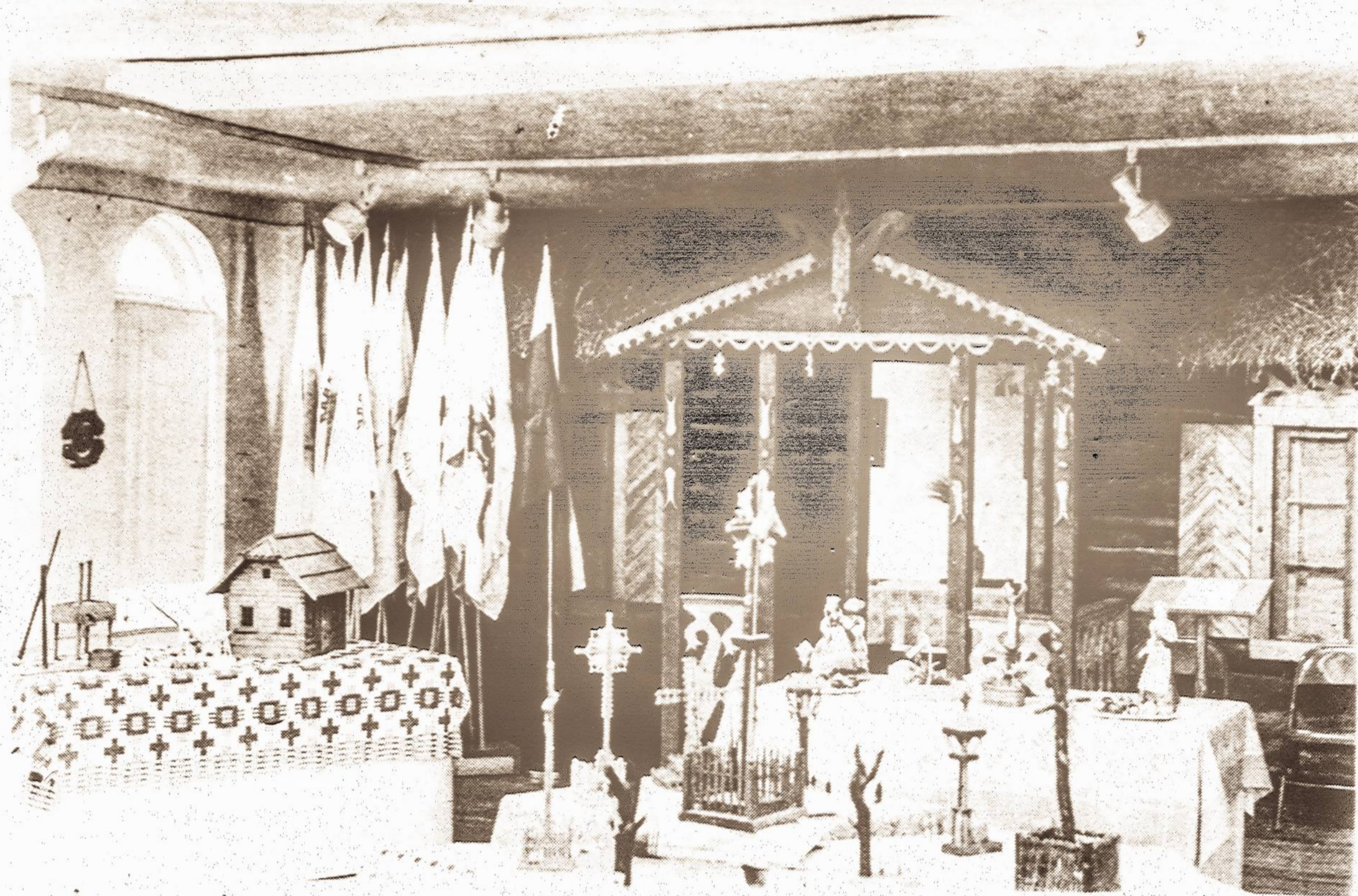
Po 60 mylių kelionės iš Fairfax, Va., karštą dieną, atsivėsinti šaltose baro patalpose buvo labai prartu.

Nuo salės beveik skersai gatvė yra neseniai mirusio advokato, poeto rašytojo, SLA garbės nario Nado Rastenio ir jo žmonos Julės Baltrukonytės-Rastenienės namai. Negalima jų nepastebėti. Iš tolo matyti spalvingos langų uždangos, aukšti stiebai vėliavoms, kurie šventėms papuošti Amerikos ir Lietuvos vėliavomis. Prieš namus lietuviškų rūtų ir kitokių Lietuvos gėlių darželis. Jei Nadas Rastenis savo metu papuošė Marylando sostinę Annapolį lietuvišku ažuolu, tai, reikia žinoti, kad Rasteniai nepagailėjo papuošti nei savo namų. Iš lauko spalvoti augalai, viduj lietuviškais ornamentais: knygomis, medžio drožiniais, audiniais, gintaru. Lietuvišką spaudą prenumeruoja visą ir Vienybei negaili aukų.

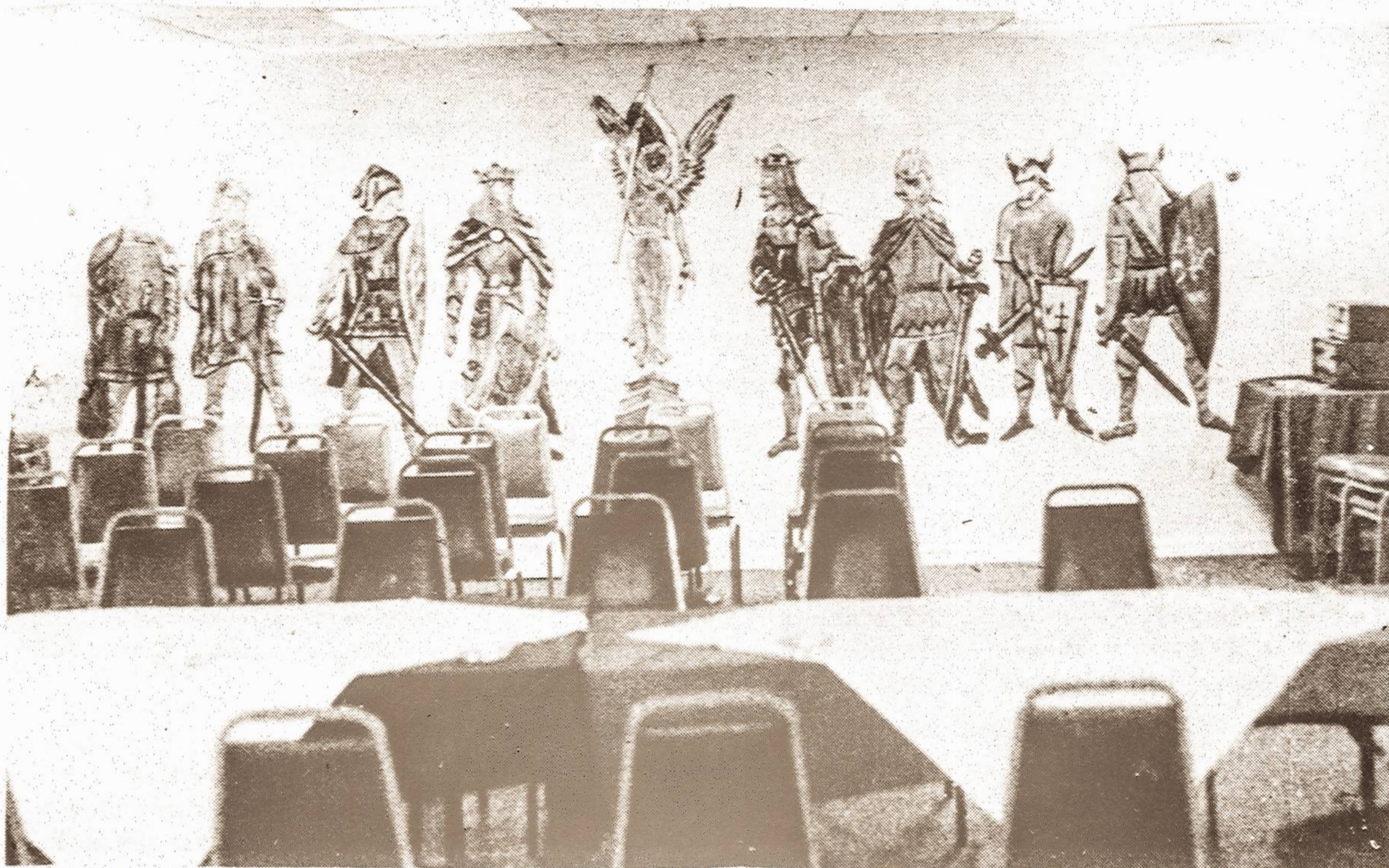
Julė Rasteniene pažįstama nuo 1929 metų. Kalboms nebuvo galo. Albumų, muziejinių rinkinių tik dalį spėjome apžiūrėti. Beje, mudu su Vaičiuliu palydėjo buvęs brooklynietis aktorius Kazys Vasiliauskas.

Nelengva buvo iš Rastenių namų išeiti. Prisivertėm, nes artėjo vakaras, o rytojaus rytą New Yorke laukė darbai. Nusifotografavome. Nelaimei—nuotraukos neišėjo! Netycia persišvietė filmas. Kaip gaila!

Keliama į 7 psl.

Lietuviška baktžė su įvairiais drožiniais, lietuviško ūmės statulėlėmis, kopylstulpiais. Jono Valaičio nuotraukos

Banketų salės sienos papuoštos istorinės Didžiosios Lietuvos kunigaikščių paveikslais. Kitos išpuoštos žymesniųjų Lietuvos miestų ir istorinių miestelių emblemomis. Jono Valaičio nuotraukos

Lietuviškų margučių ir lėlių rinkinys.

Tokia iškaba pasipuošusi Baltimorės lietuvių salė iš šoninio įėjimo.

RUOŠIASI ŠVENTEI

Su aktorium Kaziu Vasiliausku

Su Vasiliausku susisiekėme telefonu. Jis gyvena apie 10 mylių nuo miesto centro. Viską metęs, atskubėjo per valanda laiko. Su juo apžiūrėjome Lietuvių namus, sales. Didžioji salė puošiama sukakčiai spalio 9 d., kiti darbai baigti.

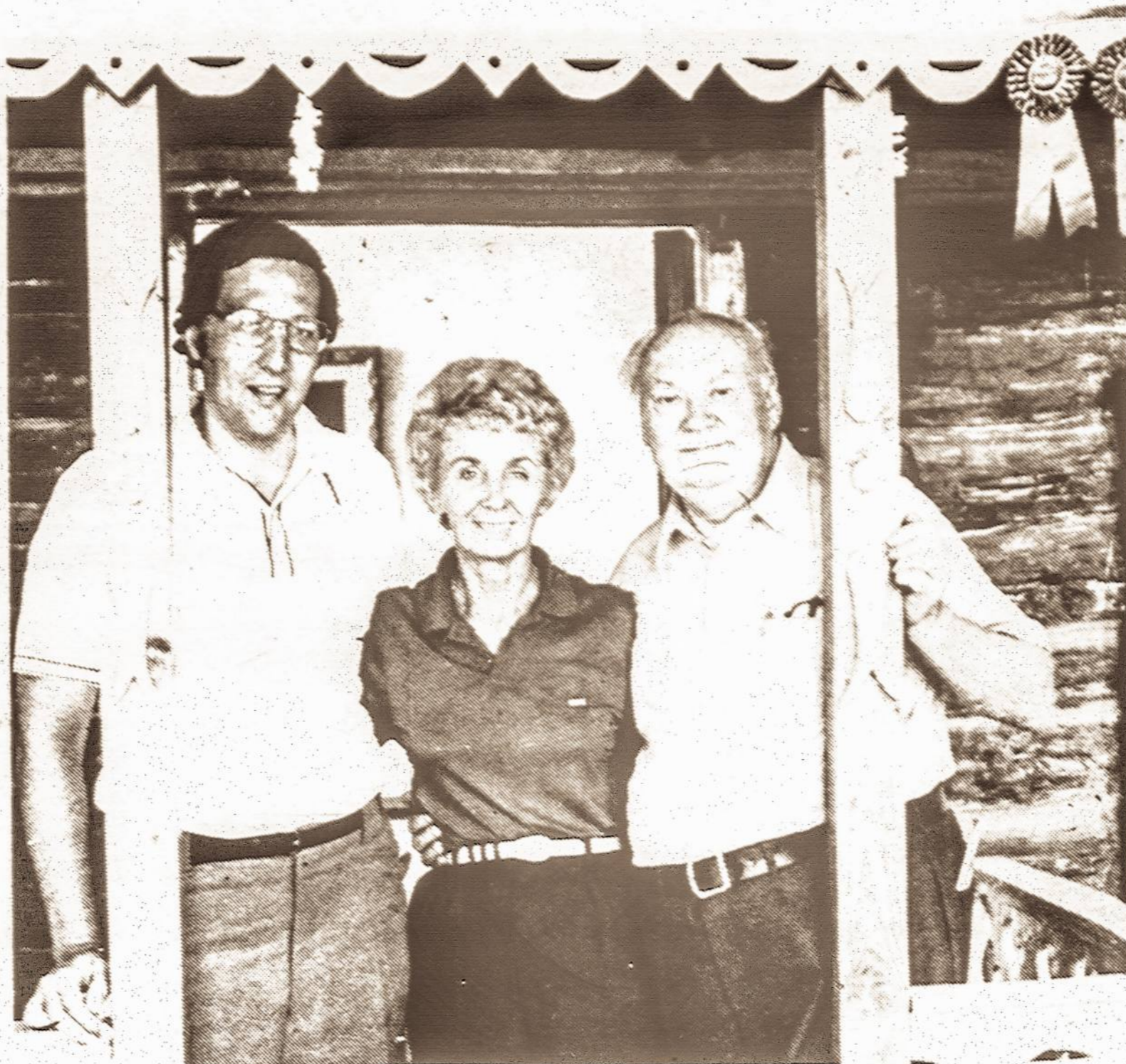
Vasiliauskas dabar renka medžiagą knygai apie Amerikos lietuvius: dainininkus, poetus, aktorius, radijo vedėjus, laikraštinių ir kitus kūrybinei lietuvių veiklai pasišventusius. Nusiskundė, kad kai kuriems net po kelis laiškus rašė, prašydamas medžiagos ir nuotraukų, bet... nusivylęs, ilgai nesulaukia atsakymų. Prisibijo, ar begalės greit tokį veikalą parengti.

Nusitempė ir į savo namus. Laimė, kad jo namai pakeliui. Po vaišių nulydėjo iki didžiojo kelio.

Jis sako, kad kai nusibosta rašyti, einas į rūsį, kuris paverstas dailių medžio darbų dirbtuve. Išmoko drožinėti statulėles, koplytstulpius, dabar jau pradėjo mokyti ne vien lietuvius, bet ir kitataučius. Žmogus nemoka būti pensininku! Turbūt ir dauguma vienybiečių nemoka pensininkauti. Turime dirbti ir persidirbti!

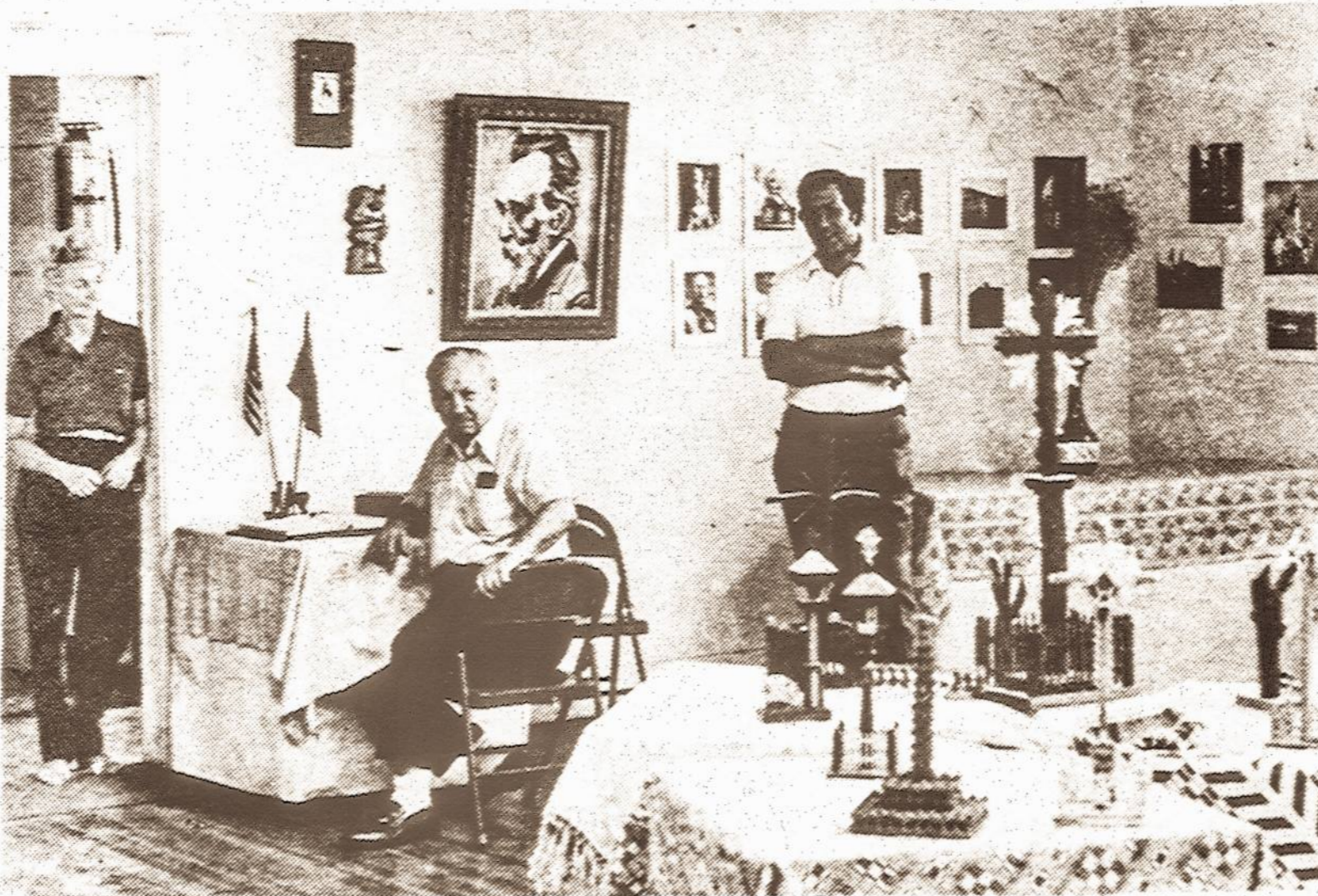
Vasiliausko duktė Laima yra lėktuvų stiuverdesė. Gyvena tai Baltimorėje, tai New Yorke, žiūrint iš kur ir į kuri lėktuvas skrenda. Sūnus Algimantas-inžinerinės kompanijos vedėjas. Gaila, Vasiliauskienė buvo išvykusi atostogų, tai su ja ir neteko nusitikti.

Jis sako, kad kai nusibosta rašyti, einas į rūsį, kuris paverstas dailių medžio darbų dirbtuve. Išmoko drožinėti statulėles, koplytstulpius, dabar jau pradėjo mokyti ne vien lietuvius, bet ir kitataučius. Žmogus nemoka būti pensininku! Turbūt ir dauguma vienybiečių nemoka pensininkauti. Turime dirbti ir persidirbti!

Baltimore, Md. Lietuvių Muziejuje lietuviškos kaimo bakūžės tarpduryje Edmundas Vaičiulis iš Woodhaven, N. Y., Lietuvių Namų reikalų tvarkytoja Aldona Budrienė ir Jonas Valaitis iš Brooklyn, N. Y.

Kazio Vasiliausko nuotr.

Muziejaus ir Namų prižiūrėtoja tarpduryje Aldona Budrienė, sėdi buvęs brooklynietis, dabar baltimorietis aktorius Kazys Vasiliauskas. Stovi Vienybės redaktoriaus bendrakeleivis Edmundas Vaičiulis.

Jono Valaičio nuotrauka

Kiekvieno Lietuvos miesto emblemomis papuoštos banketo salės sienos.

LIETUVOS BYLA BALTIMORĖS SPAUDOJE

Baltimorės spaudoje pasirodė serija straipsnių apie Lietuvą. Vasario 16 d. dienraštis The Sun išspausdino Cezario Surdoko laišką apie "Lietuvos gimtadienį", kuriame jis klausia, "kodėl mūsų vyriausybė ir informacijos priemonės bijo palyginti Afganistano invaziją su Pabaltijo valstybių kariniu užėmimu?". Tomo Venclovos profilį straipsnyje "Lietuvis disidentas vertėjas" pateikia The Evening Sun (1982.III.4). Tame pat laikraštyje aprašomas Vlodo Sakalio pabėgimas (Jis rizikavo viską, stengdamasis pabėgti iš Lietuvos", 1982.III.16) ir Simas Kudirka (1982.III.17). Spaudos susitikimą su Sakaliu ir Kudirka suruošė Cezaris Surdokus, vadovaujamas BALFO skyriui Baltimorėje. [ELTA]

The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania, Report of 1981 jau išėjo iš spaudos. Išleido JAV Lietuvių Bendruomenė. Veikalas 191 psl. teksto ir paaškinimų. Redagavo dr. Tomas Remeikis, padėjo Br. Nainys.

Adv. poetas laureatas Nadas ir Julė Rasteniai jų gyvenimo žydėjimo laikais.

Vienybė, 1982 m. rugpjūčio 31 d.

Muziejuje natūralaus dydžio lietuvaite verpėja.

THE ENGLISH VIENYBĖ

Our Roots—Mūsų šaknys

WHEN DID THE LITHUANIANS ARRIVE IN LITHUANIA?

—ALGIRDAS BUDRECKIS

When did the ancestors of the Lithuanians settle in the valleys of the Nemunas, Neris, Dubysa, Sventoji, Sešupė, Prėglius, Daugava, and Berezina rivers? Not to mention these rivers' tributaries? Fortunately, we have archeological findings which help us reconstruct the migration and settlement of the Proto-Balts in the area which today we call Lithuania, East Prussia, Latvia, Eastern Poland, and Western Byelorussia.

The Indo-European migration from the Eurasian steppes into Europe and Asia Minor took place in several waves through Southern Russia and the Ukraine. According to archeologists, about 3000 B. C. the first wave of expansion reached the Balkans, Central Europe and the Baltic region. Approximately 2400-2300 B. C. the second wave poured into Greece, Turkey, and Near East. The Balts like the other Indo-European proto-nations came from the east. The ancestral homeland of the Indo-Europeans was located between the Lower Volga, Caspian and Aral Seas. The arrival of the Indo-Europeans caused a real material and cultural revolution on the European continent. In the Balkans, Central Europe, the Baltic Sea coast and Central Russia new cultural elements began to dominate the older European agrarian and hunter cultures. The newcomers were herdsmen and farmers. They used copper, horses and wagons in their expansion. The Indo-Europeans settled in small villages, on hillocks near rivers and lakes. They established small patriarchal communities. Their dwellings were rectangular log structures. The dead were buried in graves with the legs folded under. They also constructed wooden or stone crypts which were later covered with an earthen mound. The burrow mound was characteristic of their culture. For this reason the Indo-European culture in South Russia and Europe was called the Kurgan or Burrow-Mound Culture (in Lithuanian, Pirkapių kultūra). The nations that sprang up from this culture had similar words and concepts regarding religion, economics, architecture and social organization.

The Indo-Europeans came to the Baltic coastal regions via Central Europe. They also went into Central Russia from the Ukraine via the Dnieper and Desna Rivers. In Central Europe and the southern Baltic, the Indo-Europeans had to conquer the agrarian people of the Funnel-Beaker Culture (Piltuvėlinės keramikos kultūra). In the eastern Baltic and Central Russia they clashed with the hunters and fishers of the Comb-Marked and

Pitted-Wares Culture. These two cultures were not completely wiped out. They formed a substratum of culture over which the Indo-Europeans ruled. In time, an amalgamation of the Indo-European and native cultures took place. For a time the Indo-Europeans lived in high places and hillocks, while the natives lived by the river and lake sides. Eventually the Indo-European elements came to dominate. In Central and Northern Europe, according to the Lithuanian archeologist Prof. Marija Gimbutas, a Corded-Pottery Culture (Virvelinės keramikos kultūra) evolved, named after the characteristic corded marks made on the pottery. This culture was also called the Battle-Axe Culture because stone axes with holes for handles were fashioned.

At the start of the second millennium B. C. in an area encompassing the Vistula Basin and Pomerania in the west, Volynia in the south, southern Finland in the north and the upper Volga in the east a separate grouping of the Corded-Pottery Culture evolved. This was the Proto-Baltic nation (prabaltų kultūra). This Proto-Baltic Culture developed undisturbed in a huge forest belt region for several hundred years.

The Proto-Balts raised cattle, sheep, goats, hogs and horses, sowed wheat and sorghum. The land was worked with hoes. Flint-edged axes were used to cut trees and fashion wooden objects. The crops were cut with flint-edged sickles. The grain was milled with grindstones. Triangular shaped flint arrowheads were used in hunting bear, wolves, fox, boar, martens, rabbits and other forest game. Nets, harpoons and fishhooks were used to catch pike, bass, salmon, eel and other fish in the rivers, lakes and Baltic Sea. Cylindrical beads were made of amber. The Proto-Balts also used amber to make pendants and round brooches with V-shaped slits for threading. A prehistoric amber industry grew up in Juodkrantė and Palanga, Lithuania. The amber was exported to the south to the Bell-shaped Ceramics Culture and to the hunters and fishers of the north. Animal teeth and fangs were also used for necklaces. These beads and necklaces were not only used as jewelry but as amulets as well. Woolen garb was fastened with bone pins, copper clasps and hooks. Copper ornaments predominated in the southern Proto-Baltic lands, in present day Poland and Volynia. Elsewhere Neolithic tools and methods were still used. Pottery took many shapes: tankards, amphoras, pans, ship-shaped plates, etc. They were decorated with impressions made by cord imprints while the clay was moist. These corded marks were in the shape of lines, fir-tree marks and diagonal lines. The basic geometric markings were slants, triangles and rhombs. Only the neck of the

The newly elected administration of the Knights of Lithuania at the 69th Convention in Cleveland, Ohio. Left: Administration's Executive President Loretta Stukienė. V. Bacevičius nuotr.

NJ ETHNIC COMMUNITIES PREPARE FOR 4TH ANNUAL FESTIVAL

Ethnic communities statewide are busy preparing for New Jersey's fourth annual Liberty State Park Festival to be held at the park in Jersey City on September 11 and 12 from 11 am to 6 pm on both days.

The multi-cultural festival is designed to underscore New Jersey's ethnic diversity and heritage as a gateway for millions of immigrants. Sponsored by the Govern-

pottery was decorated. The bottom of the pottery was decorated with solar symbols. The cult of the sun goddess was important during this period.

The use of diorite and other black stones for battleaxes was also associated with the mythical functions of the thunder god, Perkūnas. The battleaxes, not used in manual labor, had significance as protection against evil spirits and as a fertility fetish. These battleaxes were often decorated with geometric symbols. Oxen, goats and sheep were sacrificed to the sun goddess Saulė.

Traces of the Proto-Baltic Battle-Axe Culture are found in over one hundred sites in Lithuania.

In the next issue:
"The Name 'Lithuania'."

nor's Ethnic Advisory Council, the annual event will feature such exciting activities as exhibits, dancing, food, music, art, literature, crafts and other events representative of ethnic communities from throughout the state. It will be held at the newly restored historic Central Railroad Terminal. Ferry service to Ellis Island and Statue of Liberty will also be available.

For further information on the event, write to the N. J. Division of Travel & Tourism, CN 384, Trenton, N. J. 08625 or call (609) 984-3418.

Phyllis Mickunas has been named development coordinator for the Worcester Science Center.

She joined the center in 1980 and is responsible for fundraising, marketing, membership, public relations, publications and visitor services. She is a 1977 graduate of College of the Holy Cross, with a degree in economics, and is studying business administration at Radcliff College.

Phyllis is the daughter of Mr. and Mrs. Anthony Mickunas of Jamaica Plains, Ma. and granddaughter of the late Mrs. Jadvyga Tumavičius.

The Lithuanian American Council will hold its annual convention in Chicago at the end of October, 1982.

MOTERYS

Jonė Kvietytė-Young, gyvenanti Kanados vakaruose, lietuvių visuomenei žinoma kaip žymi išraiškos šokio mokytoja bei šokėja, perėjo į kitą meno sritį, daile. Ji baigė Alberta meno kolegiją (Alberta College of Art) ir pradėjo garsėti kaip dailininkė. Jau yra surengusi eilę parodų. Jos grafikos darbų paroda surengta liepos 31 ir rugpjūčio 1 d. Wasagoje, prie Toronto, Ont. A. Suprono vasarnamyje.

Rūta Kidolytė ir **Kristina Česnavičiūtė** su pasižymėjimais baigė Richmond Hill aukštesniąją mokyklą. Pirmoji grojo orkestre ir baigdama gavo garbės pažymėjimą, antroji gavo ketverių metų stipendiją studijuoti Concordia kolegijoje.

Kristina Miklaitė, gail. sesuo, šiuo metu pradėjo savo studijas Westchester Community College, siekdama registruotos gail. sesers laipsnio. Ji praktiką atliks Mt. Vernon ligoninėje.

Kristina Juzaitytė gegužės 22 baigė meno kolegiją—Parson's School of Design Manhattan, N. Y., ir gavo BFA laipsnį. Pagrindinė studijų šaka—ilustracija. Gyvens ir dirbs New Yorke.

Dail. Natalija Jasiukynaitė šiuo metu ruošiasi savo kūrinių parodai, kurią numato surengti šių metų pabaigoje. Dabar ji tvarko ankstyvesnius paveikslus ir piešia naujus.

Rita Marija Gražulytė, Antano ir Emos Gražulių duktė, šiemet baigė Clifton Senior gimnaziją aukštais pažymiais. Tolimesnes studijas pradės šį rudenį—Farleigh Dickenson universitete Rutherford, N. J. Studijuos biologiją.

Kalba ir rašo lietuviškai, angliškai, vokiškai. Baigė lituanistinę mokyklą.

Newarko vyčiai ir lietuviška bendruomenė Ritai Gražulytei linki kuo geriausios sėkmės tolimesnėse studijose.

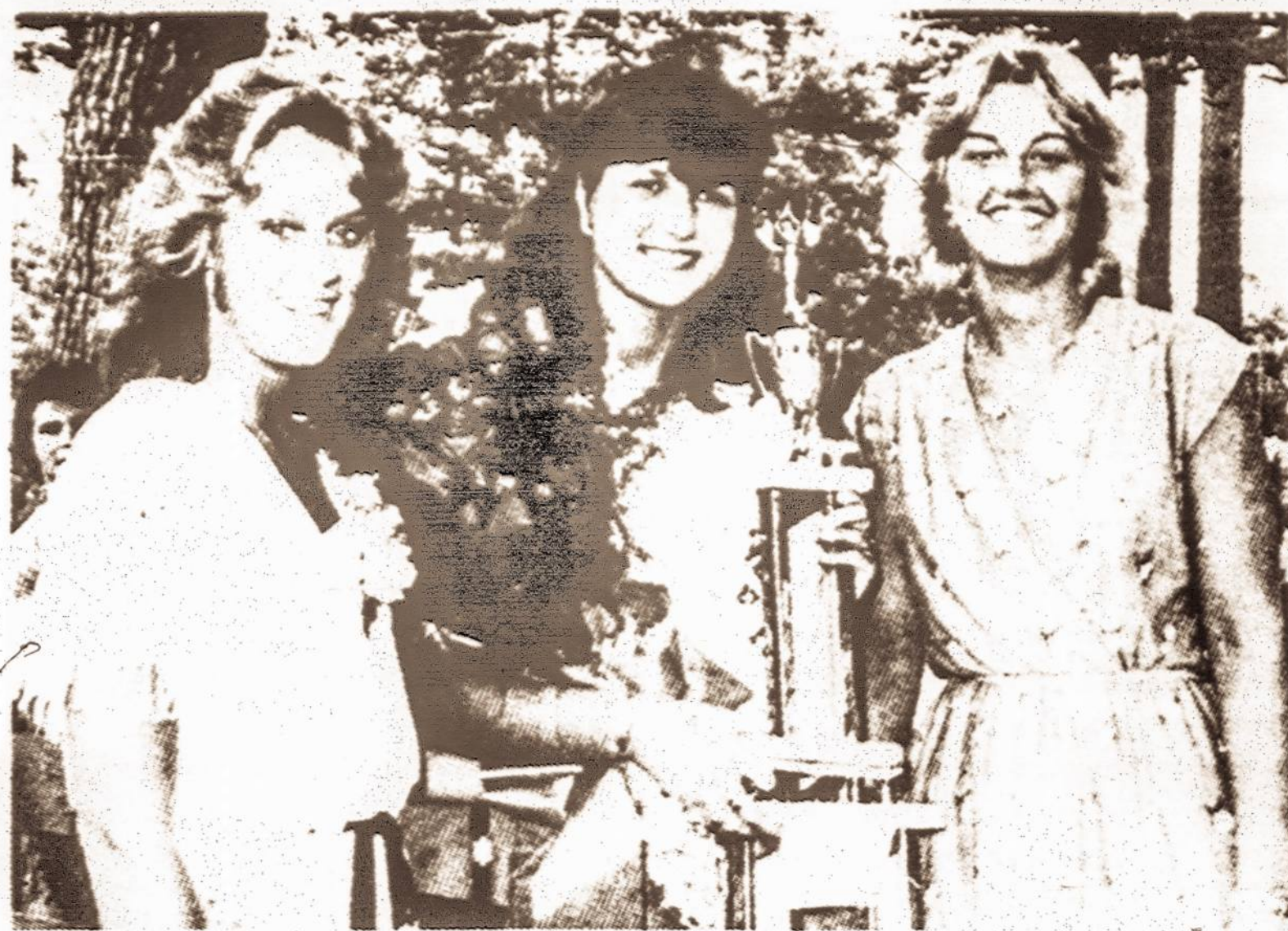
Juratė Nausėdaitė-Ann Jillian vaidina filme televizijai kartu su Carol Burnett ir Sammy Davis Jr. programoj The Texaco Star Theatre. Bus rodoma rugsėjo 11 per NBC kanala.

Eglė M. Zikaraitė baigusi St. John's universitetą New Yorke, gavo minor filosofijoj ir bakalauo laipsnį psichologijoj buvo New Yorko moksleivių pirmininkė, jaunių ir jaunučių vadovė, taip pat vadovavo Neringos mergaičių stovyklaj, priklausė prie sporto organizacijų.

Tai Vainučio ir Aldonos Zikarų duktė gyvenančių Woodhaven, N. Y. Šiuo metu ji atostogauja. Jos brolis inžinierius Šarūnas, pereinantis metais gavęs magistro laipsnį, dirba Avco bendrovėj, Conn.

Nuo mažens priklauso prie skautų organizacijos, buvo skaučių draugovės draugininkė. Eilę metų šoko Tryptinio tautinių šokių grupėje ir dainavo Sutartinės chore.

Prieš trejus metus su šeima aplankė Lietuvą.

Bostono lietuvių radijo programos, vadovaujamos Valentino ir Stepono Minkų, gegužinėje išrinkta Naujosios Anglijos "Miss Lithuania". Kairėje II-oji gražuolė, Wendy Bukunt iš W. Bridgewater, Mass. Šių metų gražuolė "Miss Lithuania" Patricia Stanewicz iš Lowell, Mass. ir 1981-ųjų metų gražuolė Joan Raunukaitis iš So. Boston, Mass.

MOKSLO UŽBAIGIMAS

Jolita L. Gudaitytė baigė psichologiją bakalauo laipsniui Hofstros universitete Psichologijos doktoratui siekti pasirinko Pace universitetą New Yorke, kur nuo rudens pradės keturių metų doktorato programą Mokyklų ir asmens vystymosi psichologijoj.

Jolita studijas pradėjo Baruch kolegijoj, po dviejų metų persikėlė į Hofstra universitetą Hempstead, N. Y. Ten įsijungė į studentų veiklą, išrinkta psichologijos klubo viceprezidente ir kitais metais—prezidente. Dar junjorės metais buvo išrinkta į Psi Chi psichologijos garbės organizaciją. Šeštadieniais dirbo Creedmoor Psichiatrinėj ligoninėj savizudybių centre (Suicide Hotline) patarėja ir Hofstra U. Sveikatos Centro klinikoje ko-terapistė.

Senjorės metais pakviesta profesoriaus asistente, dirbo su psichologijos profesorium dr. M. Katz. Paskutinį mokslo semestrą išrinkta į Hofstros universiteto garbės seminarą, kuriame dalyvavo tik dvylika studentų. Prof. dr. Gillman paprašyta, buvo tyrinėjimų asistente jos ruošiamai mokslinei knygai. Už aukštą akademinį lygį ir veiklą Hofstros universiteto studentų gyvenime išrinkta į Who's Who ir American Colleges and Universities 1981-82 ir apdovanota Ira Flesh memorialine stipendija.

Jolita baigusi Maironio lituanistinės mokyklos 10 skyrių ir vienus metus ten mokė pagalbinę klasę.

BAIGĖ UNIVERSITETĄ

Vilija Dėdinaitė baigė Fordhamo universitetą summa cum laude, išgydama bakalauo laipsnį psichologijoje.

Vilija, dr. Jono ir Nijolės Dėdinių duktė, užaugusi ir gimnaziją baigusi Rochester, N. Y., priklausė prie Rochesterio dramos būrelio, yra laimėjusi keletą "Ateities" žurnalo premijų už prozą ir publicistiką. Studijuodama Fordhame, ji priklausė prie universiteto debatų klubo ir buvo to klubo pirmininke.

Vilija Dėdinaitė yra priimta į Chicagos universiteto teisės mokyklą ir nuo rudens ten tęs savo studijas.

Ses. **Mary Zaranka**, dirbanti Loretto ligoninėje reikalų vedėja, rugpjūčio 16 d. atšventė savo vienuoliško gyvenimo 50-ties metų sukaktį. Padėkos šv. Mišios buvo motiniško namo koplyčioje Marquette Parke, kur pagrindinis celebrantas buvo prel. P. Statkus, Philadelphijos arkivyskupijos kancleris. Padėkos Mišiose jungėsi sukaktuvininkės bendradarbiai iš Loretto ligoninės, giminės ir draugai. Ji buvo pasveikinta ir ligoninėje.

Vida Žvynytė-Marks, R. D., baigusi nutritionist studijas, dirbusi šioje specialybėje, dabar įsteigė Counseling įstaigą. Ji dažnai vyksta į įvairias Europos valstybes, studijuodama, kas pasiekta šioje mokslo šakoje. Rengiasi važiuoti į Japoniją, Kiniją ir kitus Azijos kraštus. Dieta ir svorio kontrolė—jos sritis.

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

KASA

LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

86-01 114th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. (212) 441-6799

Geriausios sąlygos taupyti ir skolintis lietuviškoj įstaigoj, kur kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios įstaigų apdrausta iki 100,000 dolerių.

ČIA DUODAMI ŠIE PATARNAVIMAI:

9% UŽ PAGRASŲ TAUPOMASIAS SĄSKAITAS,
12% UŽ SHARE CERTIFICATES 500 DOL. SUMOMIS,
14.8% UŽ IRA PENSIJOS INDELIUS.

Aukščiausi Money Market Certificates procentai už 5,000 arba 10,000 dol. sertifikatus.

"All-Savers" sertifikatai 1 metam su laisvomis nuo mokesčių palūkanomis.

Paskolos—"mortgiciai"—čekių keitimai—pensijos čekių indėliai ir t. t.

VISI INDELIAI VALDŽIOS ĮSTAIGŲ APDRAUSTI
IKI 100,000 DOL.

KASOS darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro kasdien, o penktadieniais nuo 9 iki 5 val. p. p. ir šeštadieniais nuo 9 iki 1 val. p. p.

Visi patarnavimai KASOJE lietuvių ir anglų kalbomis.

Boston, Mass. Lietuviška Bakūžė Clevelande per E. 185-osios gatvės muge. Bakūžėje A. Nasvytytė. Bakūžę pastatė ir lietuviškais meno dirbiniais atstovavo Baltic Associates, Inc. V. Bacevičiaus nuotr.

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

R. ŽULPA— ANTRAS PASAULYJE

Vilnietis Robertas Žulpa, jau olimpinis ir Europos plaukimo čempionas, Ekvadore įvykusiose pasaulio pirmenybėse 200 m. nuotolį krūtine įveikė antruoju ir tapo pasaulio vicečempionu! Jo rezultatas—2 min. 16,68 sek. Pirmą vietą užėmė pasaulio rekordą pasiekęs kanadietis, o trečiuoju buvo amerikietis. Specialistai buvo nuomonės, jog laimėtoju gali tapti Žulpa, tačiau jam Ekvadore nelabai sekėsi, nors ir antra vieta yra didelis pasiekimas tokioje sporto šakoje, kurioje lietuviai tarptautinėje arenoje nebuvo žinomi. O dabar šalia Žulpos turime olimpinę čempionę L. Kačiušytę (ji vėliausiu metu mažai sportuoja), tarptautinę sporto meistrę A. Buzelytę ir eilę kitų jaunujų.

Naujasis pasaulio plaukimo vicečempionas Robertas Žulpa, kuris iš Ekvadoro parsivežė sidabro medalį. V. Kapočiaus nuotr.

POLITINIŲ KALINIŲ REIKALU

Amerikos lietuviai, turį savo artimų žmonių, kuriuos okupantas kaip politinius kalinius laiko kalėjimuose ar beprotnamiuose, prašomi apie tai pranešti Amerikos Lietuvių Tarybai (2606 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629). Duomenys bus perteikti lietuviams palankioms delegacijoms Madrido konferencijoje, kad Tar. S-gos delegatams viešai primintų neleistiną elgesį su lietuviams patriotais.

PASAULIO PIRMENYBĖSE TRYŠ KREPŠININKAI

Trys Lietuvos krepšininkai: S. Jovaiša, A. Sabonis ir V. Chomišius atstovauja Sov. Sąjungos krepšinio rinktinei Kolumbijoje vykstančiose vyrų pasaulio pirmenybėse. Tai pirmas kartas, kuomet pasaulio pirmenybėse žaidžia tiek daug lietuvių iš Lietuvos. Vienintelis Jovaiša jau yra žaidęs ankstesnėse pasaulio pirmenybėse, tuo tarpu kiti du—naujokai. Į pasaulio meistrerio vardą labiausiai taikosi Sov. Sąjunga, JAV ir Jugoslavija. Tai jau beveik aišku, kad lietuviams atiteks bet kurios spalvos medaliai.

GERULAITIS LAIMĖJO TORONTE

Vitas Gerulaitis, vadinamas "Lithuanian Lion", vėl pradeda "liutiškai" žaisti ir pasiekia daugiau pergalių. Štai Toronto varžybose Vitas pasiekė fišalą ir čia nugalėjo tvirtą čekoslovaką—J. Lendl 4-6, 6-1, 6-2. Pažymėtina, jog čekas pusfinalyje nugalėjo gana tvirtą J. McEnroe, o Gerulaitis pusfinalyje praėjo be žaidimo (J. Connors pasitraukė dėl ligos). Laimėjimas Toronte Gerulaitį praturtino 48 tūkstančiais dolerių (prizas už pirmos vietos laimėjimą). Argi daug kas mūsų tautiečių tokiu uždarbiu gali pasigirti?

CHICAGOS LITUANICA PRADĖJO RUDENS SEZONĄ

Chicago Lituanicos—Liths futbolininkai pradėjo rudens sezoną lygiomis ir pergale. Pirmose rungtynėse, vedami 3-0, Lituanicos žaidėjai atsileido ir ištempė 3-3 lygiąsias ir vieną tašką. Sekanti kartą, rungtyniaudami prieš techniškai geresnį priešą (Winged Bulls), lietuviai susikauptė ir pasiekė 1-0 pergalę, nors varžovai buvo verti bent lygiųjų. Taigi iš dviejų rungtynių pasiekti du taškai yra labai gera Lituanicos rudens rato pradžia pirmenybėse.

1982 m. Š. Amerikos lietuvių teniso pirmenybės rengiamos Chicagoje rugsėjo 18-19 dienomis Marquette Parko teniso aikštėse. Jas praves Chicago lietuvių teniso klubas. Registraciją vykdo A. Kušeliauskas, 6636 S. Francisco Ave., Chicago, IL 60629.

Algirdas Jančiauskas iš Vilniaus Sov. Sąjungos bokso pirmenybėse pussunkio svoryje laimėjo sidabro medalį.

Natalija Leiputė, 16 metų lietuvaite garsėja Australijos teniso pasaulyje. Ji yra laimėjusi Adelaidės mergaičių meistrės titulą, pasiekė pusfinalius Australijos pirmenybėse, laimėjo I vietą V. Vokietijos mergaičių pirmenybėse ir gerai pasirodė turnyre Italijoje.

Chicagos Lituanicos—Liths futbolo komanda, kuri žaidžia "National Soccer" lygos "major" divizijoje. Ed. Šulaičio nuotraukoje matomas momentas, kuomet Lietuvos Vyčių Brighton Parko kuopos pirmininkas J. Paukštis (baltu švarku) komandai įteikia naujas uniformas. Dešinėje klubo pirmininkas—G. Bielskus.

BRIDGEPORT, CONN. LIETUVIŲ ŠV. JURGIO PARAPIJAI 75 METAI

Parapija įkurta 1907 m. Spalio mėnesį ji minės 75 metų sukaktį. Parapijos klebonu dabar yra kun. P. Pranckus.

Pravedant greitkelį, reikėjo nugriauti airių Švč. Širdies parapijos bažnyčią. Tada lietuvių Šv. Jurgio bažnyčia atvėrė duris ir širdis airiam—juos priėmė į savo parapiją ir į bažnyčią, nes Šv. Jurgio bažnyčia liko vienintelė Bridgeport pietų krašte.

Parapijos ribose išsikūrė ir ispaniškos kilmės žmonių. Atsirado ir juodosios rasės katalikų. Išipareigojo ir juos aptarnauti. Dabar Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje sekmdienį pamaldos būna 7:30 v. r.—angliškai, 10 v. r.—spaniškai, 11 val. lietuviškai ir 12:30—angliškai.

Amerikiečių ir daug etninių grupių vaikų lanko Švč. Širdies ir Šv. Antano parapijos mokyklas. Jas abi globoja Šv. Jurgio parapija.

Skautas Z. Skučias iš Montrealio, Que., Kanados dviračiu nuvyko į Lituanistikos kursus Clinton, Ohio. [Zigmas nugalėjo 800 mylių kelią]. V. Bacevičiaus nuotr.

MAIRONIO MOKYKLOS LIETUVIŠKA GEGUŽINĖ

įvyks sekmdienį, rugsėjo 19 d. V. ir V. Vebeliūnų sodyboje, Lattingtown, Long Island.

12 val. pamaldos, 1 val. p. p. užkandžiai, gėrimai, muzika, pašnekesiai, žaidimai.

Erdviose sodybos pievose vaikams vyks sporto varžybos. Laimėtojams bus įteikiamos premijos ir dovanos. Plačios apylinkės vaikai ir tėvai kviečiami dalyvauti.

Gegužinę rengia Maironio šeštadieninė mokykla ir Lietuviškoji KASOS Kredito Unija. Pelnas skiriamas Maironio mokyklai.

Pernai gegužinė labai pavyko, šiemet bus dar geresnė. Rengėjai laukia gausybės svečių.

ATIDARYTAS NAUJAS DANTŲ GYDymo CENTRAS

DR. DONATAS ALEKSANDRAVIČIUS, VEDEJAS

Metro Dental Service, P. C.

116-06 MYRTLE AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: [212] 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

Prez. Reagan paskyrė . . .

Atkelta iš 1 pusl.

jektavęs ar vadovavęs eilei įvairių tiltų projektų ne tik JAV, bet ir Artimuosiuose Rytuose, Afrikoje, Australijoje ir kitur. Eilę metų vadovavo požeminių traukinių linijų ir stočių projektams, kaip New York 2nd Ave. požeminei linijai, Civic Center stočiai Atlanta, Georgia, ir eilėje kitų miestų.

Šiuo metu vadovauja eilei kelių ir geležinkelių tiltų inspekcijų ir paruošimu raportų, įvertinant tų tiltų statybinį pajėgumą, duodant rekomendacijas.

Prezidento Reagan parodytą dėmesį lietuviams reiktų labai pozityviai vertinti.

Savo specialiu asistentu jis pasirinko Jack Burgess (Brazdžių), į 5 EPA administratoriaus postą paskyrė Valdą V. Adamkų, į JAV Augalu Genetikos Turtu komiteta dr. Jona Genį, o dabar paskyrimas gautas kitam lietuviui, Anatolijui Milūnui.

Anatolijus Milūnas komitete perims pareigas iš R. Adams Cowley. Pirmas naujojo sąstato JAV Kelių Saugumo Reikalams Patariamąjį komiteto posėdis įvyks rugsėjo 13-15 Scottsdale, Arizona. Komiteto narių sąstata eilė įvairių korporacijų prezidentų, miesto meras, medicinos daktaras-ortopedas, ir t. t.

Džiugu, kad prezidentas Reagan vertina lietuvių ir kitų tautinių grupių republikonų veikėjų pastangas ir sudaro progą vienu ar kitu būdu prisidėti prie jo administracijos.

Paskirtuosius reikia sveikinti ir jiems linkėti sėkmės naujose pareigose. Savo keliu reikia viltis, kad nauji kontaktai ir naujai sudarytos pažintys neš naudos ir bendriems lietuvių interesams.

BOSTON, MASS.

MINKŲ RADIO PIKNIKAS

Seniausių lietuviškų radijo programų Naujojoje Anglijoje 48 metų sukaktuvių piknikas įvyko rugpjūčio 8 d. Romuvos Parke, Brocktone.

Šių metų "Miss Lithuania of N. E." išrinkta Patricia Stanewicz, iš Lowellio.

Tris pinigines dovanas už savo rankdarbius, atneštus į pikniką, laimėjo: Charlotte Lindblom, Barbora Gailiūnienė ir Diane Sabonaitis.

Sokių kontestus "Mamės ir papės" polką laimėjo Anna Nowokunske ir Stanley Mezinski. Jaunimo polką—Algona Grudinskas ir Juozas Dapšis, Valsą—Birutė ir Marius Žiaugrai. Tango—Marta Iljinas ir Henrikas Satkus. Twist'a—Larry Marchulaitis su savo sesute Donna Marchulaitis.

Pikniko laimėjimo dovanas laimėjo: Raymond Mickunas Mills, Antanas Šoduikis, Jonas Venskus, Mrs. Eugene Andrulonis, Ted Orzechowski, Karen Jurgėlas ir Ona Vilėniškienė.

Pikniko įžangos dovanas laimėjo Eleanor Dovidaitis, numeris 365120; Joanne Pakto, Sam Wiesbaum ir numeriai 365244, 365396, 365161.

Dėkojam visiems, kas parėmė radiją, duodami dovanų, kas pirko ir pardavinėjo laimėjimo bilietus, šeimininkei Monikai Plevokienei ir visiems, kurie piknikui dirbo.

Dėkojam Brocktono Sandaros Klubui už gražias dovanas šių metų "Miss Lithuania of N. E." Patricia Stanewicz, taip pat Lietuvių Kredito Unijai Taupai, iš South Boston, Ma. ir Joseph Keefe Brangenybių krautuvei, iš ten pat, už jų dovaną.

Taip pat dėkojam Juozui Kariui, Fitzmaurice Motor Sales ir Service savininkai, iš Brocktono, davusiam pinigines dovanas už gražiausius rankdarbius, atneštus į pikniką. Dėkojam biznieriui, kurie sudovanojo dovanas laimėjimo tikietam ir įžangos dovanom. Dėkojam Jack Brennan, kandidatui į Valstybės atstovus, iš So. Bostono, kurio vardas yra antras balote, už dovanas šokių kontestų laimėtojams.

Steponas ir Valentina Minkai

Lituanistinės mokyklos tėvų komiteto tradicinis balius įvyks rugsėjo 25 So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

JAV LB 30 metų veiklos sukaktį rengia spalio 2 Lantana restorane, Randolph, Mass.

Tautodailės darbų parodą ir parduotuvę rengia Bostono L.T.I. skyrius spalio 2-3 dienomis.

Laisvės Varpo rudens koncertas įvyks spalio 10 So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas įvyks lapkričio 21 So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

Vytautas Beleckas ir sūnus Jonas, sav. Winter Garden svetainės, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogomis. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

LIETUVOJ GAMINAMAS FILMAS APIE DARIŲ IR GIRĖNĄ

Senajame Klaipėdos aerodrome Lietuvos kino studijos darbuotojai filmuoja naują filmą "Skrydis per Atlantą".

Filmas apie lietuvių lakūnų S. Dariaus ir S. Girėno skridimą per Atlantą bus plačiaekraninis ir spalvotas.

Pagal J. Glinskio scenarijų filmą kuria režisoriaus R. Vabalas. Pagrindinius vaidmenis atlieka Kauno dramos teatro aktorius A. Sabulis, Jaunimo teatro režisoriaus E. Nekrošius ir aktoriai R. Adomaitis, J. Budraitis, G. Girvainis, V. Kancelis ir kiti.

BAISI NELAIMĖ

Danutė Simanavičiūtė 27 m. ir jos vyras Edvardas Ostafin 28 m. amžiaus žuvo automobilio nelaimėje prie Philadelphia, Pennsylvania rugpjūčio 9 d. Jiedu pastoviai gyvena Fort Lauderdale, Floridoje. Aplanke savo tėvus bei gimines Toronte, jiedu nuvažiavo lankyti kitų savo giminių Pennsylvaniaje. Ten vėlyvą vakarą susidūrė su sunkvežimiu. E. Ostafin žuvo vietoje, o Danutė mirė antrą dieną ligoninėje po 4 operacijų.

Abu palaidoti lietuvių kapinėse Mississaugoje, Ont. rugpjūčio 16 d. Danutė yra buvusio KLB krašto valdybos pirmininko J. R. Simanavičiaus ir Valentinės dukra.

SILVER BELL BAKING CO.

A. Radziūnas, savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona, pyragai vedybiniam ir kitokiems pokyliams.

Tel. 779-5156

43-04 JUNCTION BLVD., CORONA, QUEENS, N. Y. 11368

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į

John Orman Agency

REAL ESTATE & INSURANCE

PILDOMI MIESTO, VALSTYBĖS IR FEDERALINĖS VALDŽIOS MOKESČIŲ PAREIŠKIMAI.

Geriausias patarnavimas

110-04 JAMAICA AVE., RICHMOND HILL, N. Y. 11418
Telefonas: Virginia 6-1800

WALSH & CASSESE

FUNERAL HOME, INC.

104-38 JAMAICA AVENUE

RICHMOND HILL, N. Y. 11418

212-849-2775

212-843-4620

OUR CHAPELS CAN ACCOMMODATE 200 PERSONS.

PARKING ON PREMISES.

J. MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MODERNI, VĖSINAMA KOPLYČIA

A. J. BALTON-BALTRŪNAS

LICENSED MANAGER AND NOTARY PUBLIC

660 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. 11211

Tel. STagg 2-5043

Juozas Kavaliauskas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Licensed Pennsylvania and New Jersey

1601 S. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas DEwey 4-5136

VIENYBĖ

Vaclovas Sakalauskas, Tarybų Sogų Konsulas ir Pasiuntinys Washington, D. C., pirmasis sekretorius, atvyko pareigoms, kurias atlikinėjo buvęs Konsulas Edmundas Juškys.

Jonas Stasiukevičius, šiemet Fairfield universitete gavęs bakalauro laipsnį sąskaitybės srityje, dabar dirba Chase Manhattan banke New Yorke. Jo sesuo Dana Bostono universitete studijuoja medicinos ir viešosios sveikatos mokslus ir ateinančiais metais gaus magistrės laipsnį. Jų tėvai Aldona ir Gediminas Stasiukevičiai gyvena Newton, Conn.

Kęstutis Miklas, Readex Microprint korporacijos viceprezidentas ir gen. vedėjas, rugpjūčio 29-rugs. 1 dienomis dalyvavo International Federation of Library Associations suvažiavime Skidmore kolegijoje, Saratoga Springs, N. Y. Ten jis kalbėjo simpoziume apie JAV valstybinės dokumentacijos paruošimą. Suvažiavime dalyvavo bibliotekų atstovai iš viso pasaulio.

Bronius Balčiūnas kalbės apie Antano Rukšos knygą "Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės" (trečiąjį tomą) rugsėjo 18 d. Kultūros židinio mažojoje salėje. Knygos sutikimą rengia New Yorko ramovėnai.

Simas Kudirka su sūnum Evaldu išvyko nuolatos apsigyventi į Kaliforniją. Kartu išvyko ir Vladas Šakalys. Kudirka su žmona Brooklyne buvo Kultūros židinio prižiūrėtojais-ūkvedžiais. Kudirkienė dar pabus čia porą mėnesių, kol pasibaigs jų darbo sutartis su Kultūros židinio vadovybe. Be to, Kudirkienė dar nori parduoti namą, ligi ji prisijungs prie šeimos. Šiuo metu Kultūros židinio vadovybė ieško naujo prižiūrėtojo. Skambinti vakarais 212-846-7636.

Jadvyga Matulaitienė, New Yorko tautinių šokių grupės vedėja, šių metų pavasarį praleidusi Vasario 16 gimnazijoje, Lietuvių Moterų Klubų Federacijos valdybai pasakojosi kaip ji mokė jaunimą tautinių šokių. Ji pasidalijo ir kitais išpūdziais apie Vasario 16 gimnaziją LKMF priešpiečiuose, kurie buvo surengti atsisveikinti su Federacijos pirmininke Marija Noreikiene, išvykstančia iš Woodhaveno į Neconset, N. Y.

Sekmadienį, rugsėjo 19, KASOS Kredito Unija visus kviečia atsilankyti į Maironio mokyklos rengiamą vasaros pabaigtuvių gegužinę, įvyksiančią Vandos ir Vytauto Vebeliūnų sodyboje, 304 Bayville Rd, Lattingtown (netoli Glen Cove), šiaurinėj Long Island daly.

Sodyboj yra daug vietos automobiliams pasistatyti ir daug erdvės romantiškoj paežerėj. 12 val. bus atlaikytos pamaldos, o po to prasidės gegužinė. Nieko nereikės atsivežti, nes valgius ir gėrimus bus galima nebrangiai išsigyti vietoje. Patartina tačiau savo patogumui turėti sulankstomas kėdes.

Gegužinės programoj bus visų amžių vaikam sporto žaidimai, o suaugusiems vaisės ir draugiški pašnekesiai apie ūkį ir finansus. Programa bus vykdoma nežiūrint oro sąlygų.

Šią išskylą remia KASOS Kredito Unija ir kviečia visus apylinkės lietuvius gausiai dalyvauti, kad Maironio mokyklai būtų kuo daugiau pelno.

Kelrodis: važiuojant iš New Yorko Northern State Pkwy, išsukti į 30 išvažiavimą. Atsidūrus į Willets Rd, sukti į dešinę, prie pirmos judėjimo šviesos sukti kairėn į Glen Cove Rd. šiaurės kryptimi.

Iš Long Island išsukti 31 išvažiavime, taip pat važiuot į Glen Cove Rd.

Važiuojant L. I. Expressway, išsukti 39 išvažiavime į tą patį Glen Cove Rd šiaurės linkme.

Privažiavus Northern Blvd. (25A), sukti į dešinę (į rytus). Už kelių šviesų, pravažiavus 107 kelio sankryžą, prie sekančios šviesos sukti kairėn, į Wolver Hollow Rd. Pasiekus "T" sankryžą, sukti dešinėn į Chicken Valley Rd. Šis vingiutas gražus kelias vėliau pakeis vardą į Oyster Bay Rd., miestelio sankryžoj, sukant dešinėn, įves į Bayville Ave. Kiek pavažiavus, prie antros šviesos reikės sukti dešinėn į Bayville Rd. ir tuoj žiūrėti išsukimo į Vebeliūnų dvarą. Dešinėj pusėj prie kelio bus ženklas su rodyklėmis į mašinoms pasistatyti aikštę.

Kelias nekomplikuotas, pasitinkrinus žemėlapyje, bus visai lengva rasti. Iš Woodhaveno ar Richmond Hill vietovių užtrunka truputį ilgiau pusvalandžio.

LANKĖSI A. LAURINČIUKAS

Su tarybinių žurnalistų grupe Amerikon buvo atvykęs Vilniaus Tiesos redaktorius, Lietuvos Žurnalistų Sąjungos pirmininkas Albertas Laurinčiukas. Grupė lankėsi New Hampshire, Rhode Island valstijoje, Bostone, susitiko su kolegomis kai kuriuose vietiniuose laikraščiuose. Taip pat keletą dienų praleido New Yorke, kur svečius priėmė visuomeninės organizacijos, New York Times redakcija ir kt. Laurinčiukas savo laiku New Yorke dirbęs korespondentu prie Jungtinių Tautų, čia susitiko su savo senais pažįstamais, jų tarpe ir su eile lietuvių.

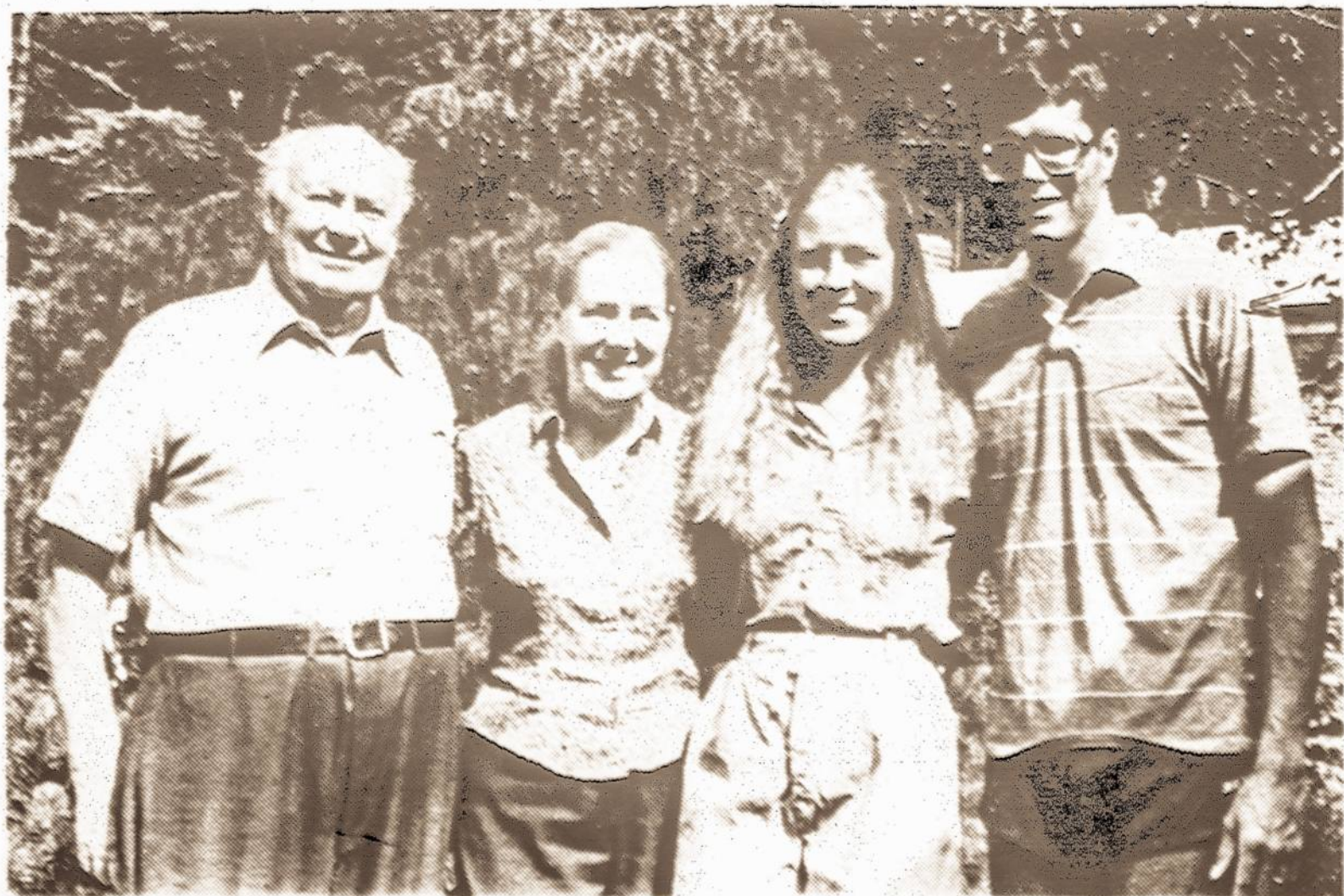

Apie 300 delegatų ir svečių dalyvavo Lietuvos Vyčių 69-ajame Tautiniam Seime, kuriuos Cleveland Lietuvos Vyčių 25-ta kuopa priėmė ir vaišino Harley viešbutyje, Willoughby, Ohio rugpjūčio 4-8. Paveiksle matomi iš k. į deš.: Brooklyn, N. Y. Lietuvos Vyčių 41-tos kuopos delegatai: Garbės narys Joseph Boley-Bolevičius, Izabellė Laučka, prezidentė Helen V. Kulber ir Juozas Laučka—kurį irgi pasveikino kaip Ateitininkų prezidentą. Juozas ir Izabellė Laučkai dabar gyvena Bethesda, Md.

Net trys autobusai newyorkiečių dalyvavo rugpjūčio 15 d. Lakewood parke, Barnesville, Pa., įvykusioje Lietuvių Dienoje. Tai buvo jau 68-oji diena. Šalia kitų meninių vienetų, programoje dalyvavo New Yorko kvartetas "Harmonija" ir "Liepsnos" šokėjai iš Elizabetho.

Dr. Rimas Vaičaitis, inžinerijos mokslininkas, pakviestas į KASOS tarybos narius vietoje neseniai mirusio dr. Ibseno Škeivio. Kiti nariai: V. Alksninis, A. Balsys, R. Kezys, L. Lileikienė ir A. G. Šilbajoris. Kasai vadovauja pirmininkas Vytautas Vebeliūnas. Skolinimo ir kontrolės komitetų pirmininkai M. Brakas ir Z. Jurys.

Prel. Ladui Tulabai lankantis New Yorko Aušros Vartos parapijoje, surengtas pagerbimas. Svečius sukviėtė ir Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos rektoriaus pagerbimą surengė naujasis Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas. Prel. L. Tulaba, paviešėjęs Amerikoje ir Kanadoje daugiau kaip mėnesį laiko, aplankęs Chicago, Los Angeles, Winnipegą, Torontą ir kitas lietuvių gyvenamas vietas iš New Yorko išskrido atgal į Romą.

Jonas Valaitis, Aldona Valaitytė-Trečiokienė, jos duktė Onutė Trečiokaite-Bojwle, jos vyras JAV kariuomenės kapitonas James Boywle, Jr. iš Takoma, Wash., dalyvavę Fairfax, Va. pas tėvus išleistuvėse, kai vyko tarnybos reikalais į Koreją.
E. Vaičiulio nuotr.

Vienybė, 1982 m. rugpjūčio 31 d.